EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1967 **No.** 3

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op dinsdag 28 februari 1967 des avonds om 8,00 uur.

Behandelde onderwerpen:

VOORZITTER: O.S. Henriquez, Gezaghebber.

SEKRETARIS: A.J. Booi, Sekretaris van het Eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden: W.C.Anslijn, E.R.Finck, D.Flemming, M.Croes, C.A.Eman, F.D.Figaroa, D.G.Croes, L.Croes, J.U.Maduro, A.Falconi, I.S. de Cuba, D.Tromp, F.V.Lacle, L.V.Britten, L.A.I.Chance, A.Werleman, J.Erasmus, alsmede de gedeputeerden G.A.Oduber en D.C.Mathew.

Afwezig zijn de leden: M. de Cuba, J.Geerman, A.I.W.Wijngaarde en Mevr. M.Irausquin.

DE VOORZITTER: Ik open hiermede deze openbare vergadering en heet U allen van harte welkom.

1. Ingekomen stukken:

   a. Verslag omtrent het Werkliedenpensioenfonds over 1965.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

   b. Brief van de heer R.T.R. van der Hilst dd. 19 januari 1967, houdende verzoek om kwijtschelding van een vordering terzake van verschuldigde beursgelden.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk verwezen naar het Bestuurscollege voor advies, waarna het in de huishoudelijke vergadering behandeld zal worden.

   c. Brief van de Algemene Nederlands Antilliaanse Ambtenarenbond Aruba dd. 24 januari 1967, inzake de verlening van garantie bij overname van reeds bestaande woningen door eilandsambtenaren.

DE VOORZITTER: Hier is naar mijn mening een vreemde procedure gevolgd door zich direkt tot de Raad te wenden in plaats van tot het Bestuurscollege. Ik zou de Raad willen voorstellen de betrokkenen te verwijzen naar het Bestuurscollege voor deze zaak. Het Bestuurscollege kan dan eventueel de zaak doorsturen naar de Raad.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij daarmee niet verenigen. Een ieder is vrij zich tot de Raad te wenden, ook rechtstreeks. Uw voorstel zou dus een inbreuk zijn op het recht van de burgers.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben geen bezwaar Uw voorstel over te nemen om de Raad eerst van het advies te dienen ten aanzien van deze stukken. Ik acht het juist beter, dat deze stichting zich eerst richt tot het Bestuurscollege en eventueel zich later pas tot de Raad richt wanneer blijkt dat zij niet het antwoord gekregen hebben, dat zij verwacht hebben. Wij kunnen dus Uw voorstel steunen, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Ik wil de heer Eman er even op wijzen, dat hij gelijk heeft, wanneer hij stelt, dat iedereen zich tot de Raad mag wenden. Maar dat wil niet zeggen, dat de Raad verplicht is om alle petities in behandeling te nemen en daar antwoord op te geven. Het is volgens mij een taak van het dagelijks bestuur wanneer men over een dergelijke zaak wil spreken, waarvoor in de eerste plaats het Bestuurscollege is aangewezen. Deze mensen hebben zich over dit punt nog nooit tot het Bestuurscollege gewend. Men wendde zich in eerste instantie tot de Raad. Ik moet herhalen, dat ik het een vreemde gedragslijn vind en ik wil U daarom op wijzen, dat er de laatste maanden verschillende van deze gevallen zich voorgedaan hebben. Ik herhaal dat men zich tot de Raad te wenden te allen tijde het recht heeft.

Ik wil de Raad erop wijzen, dat indien U niet voorzichtig bent, U straks hoe langer hoe meer ingeschakeld zult worden voor zaken die eigenlijk in eerste instantie bij het Bestuurscollege thuis horen. Ik zou U dus nogmaals in overweging geven om deze mensen eerst te verwijzen naar het Bestuurscollege. Daarna kan men zich altijd tot de Raad wenden.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik voorstellen dit stuk naar de huishoudelijke vergadering te verwijzen. Misschien komt de huishoudelijke commissie tot dezelfde opinie als U. Dan kan de huishoudelijke commissie het naar het Bestuurscollege verwijzen. Maar in eerste instantie, wanneer het aan ons is gericht, dienen wij het in behandeling te nemen.

DE VOORZITTER: Wat U daar stelt, Mijnheer Eman, is wat anders, want dan nemen wij dat stuk eerst in behandeling als wij het naar de huishoudelijke vergadering verwijzen. Mijn bedoeling is juist om het door het Bestuurscollege te laten behandelen. Dus ik handhaaf mijn voorstel om de indieners van deze brief te verwijzen naar het Bestuurscollege.
Ik merk van de heer Finck dat hij hiermee akkoord gaat. De heer Eman gaat hier niet mee akkoord.
Zijn er nog andere leden, die het woord willen voeren hierover.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, terwijl het Bestuurscollege bezig is deze mensen van antwoord te dienen, kunnen wij dan inmiddels een afschrift van deze brief krijgen?

DE VOORZITTER: U bedoelt wanneer het zover is?

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, U had gezegd dat deze mensen zich eerst moeten wenden tot het Bestuurscollege, maar inmiddels is deze brief al binnen. Kunnen wij van deze brief een afschrift krijgen?

DE VOORZITTER: Ja zeker. Gaat U dan akkoord met mijn voorstel?

DE HEER F.D.FIGAROA: Ja, eerst verwijzen naar het Bestuurscollege.

DE VOORZITTER: U krijgt een afschrift van hun brief en onze brief.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik wens mijn voorstel in stemming te brengen.

DE VOORZITTER: Het voorstel van de heer Eman, dat ondersteund wordt door de leden D.G.Croes en M.Croes, is dus om deze brief wel in behandeling te nemen.

DE HEER C.A.EMAN: Niet in behandeling te nemen, Mijnheer de Voorzitter, maar te verwijzen naar de huishoudelijke commissie.

DE VOORZITTER: Dan neemt U het in behandeling. Als U het verwijst naar de huishoudelijke vergadering dan neemt U het in behandeling. Dus de heer Eman stelt voor het stuk in behandeling te nemen en het te verwijzen naar de huishoudelijke vergadering.

Dus wij gaan nu het voorstel van de heer Eman in stemming brengen. Het is dus een voorstel om het stuk wel in behandeling te nemen en het in de huishoudelijke vergadering te behandelen.
Dus niet mijn voorstel, maar het voorstel van de heer Eman.

Het voorstel van de heer.Eman wordt verworpen met 5 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

Voor stemden de leden: W.C.Anslijn, D.G.Croes, J.Erasmus, M.Croes, en C.A.Eman.

Tegen stemden de leden: F.D.Figaroa, L.Croes, J.U.Maduro, A.Falconi, I.S. de Cuba, D.Tromp, F.V.Lacle, L.V.Britten, L.A.I.Chance, E.R.Finck, A.Werleman en D.Flemming.

DE VOORZITTER: Ik neem hiermee aan, dat de meerderheid van de Raad er mee akkoord gaat, dat de Ambtenarenbond wordt verwezen naar het Bestuurscollege en dat conform het verzoek van het raadslid Figaroa, de raadsleden elk een afschrift ontvangen, zowel van de brief van de Ambtenarenbond als van de brief die van ons uitgaat aan de Bond.

d. Afschrift van een aan het Bestuurscollege gerichte brief van de "Kiwanis Club of Aruba" dd. 10 februari 1967 betreffende de schoolmelkvoeding.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

e. Brief van de Stichting voor het geestelijk gehandicapte kind dd. 18 februari 1967 aanbiedende afschriften van aan het Bestuurscollege gerichte verzoeken inzake de opening van een dagverblijf annex school voor het geestelijk gehandicapte kind.

DE VOORZITTER: Deze zijn dus wederom verzoeken gericht aan het Bestuurscollege. Dit is dus weer een voorbeeld van wat ik zonet doelde. Naar mijn persoonlijke mening is dit weer een ongebruikelijke gedragslijn, temeer omdat die zaak nog in behandeling is door het Bestuurscollege. Aangezien het betreft het aanbieden van afschriften van brieven die gericht zijn aan het Bestuurscollege, wil ik de Raad voorstellen om dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, in verband met hetgeen U zojuist gezegd hebt, dat het de laatste tijd meermalen voorkomt, dat instanties zich direkt wenden tot de Raad, wil ik U, in verband met deze brief van de stichting van de gehandicapte kinderen, vragen of het waar is, dat deze stichting sinds oktober vorig jaar een brief aan het Bestuurscollege heeft ingediend en tot heden taal noch teken daarover heeft ontvangen.

DE VOORZITTER: Als ik daar antwoord op geef, Mijnheer Figaroa, dan nemen wij het stuk in behandeling. Ik heb geen bezwaar om U daar antwoord op te geven, maar ik vrees dat ik dan de weg open voor verdere discussie over dit onderwerp. Maar ik heb geen bezwaar U hierover in te lichten, bijvoorbeeld vlak na de vergadering. De zaak is helemaal niet zo ernstig als het wel lijkt. Deze zaak is in behandeling, maar hier komt meer bij kijken. Maar ik zal U vlak na de vergadering hierover inlichten.

DE HEER F.D.FIGAROA: Misschien zit daarin de aanleiding dat deze mensen zich steeds meer tot de Raad wenden. Ik weet het niet.

DE VOORZITTER: Inderdaad. Dat wordt in hun aanbiedingsbrief gesteld, maar ik kan U mededelen, dat wij geregeld in contact staan met deze stichting over deze zaak en zij zijn op de hoogte van de stand van zaken. Dus het is een beetje vreemd, dat men zich tot de Eilandsraad wendt over deze zaak. Het is een zaak, die het Bestuurscollege moet uitmaken en eventueel wendt het Bestuurscollege zich tot de Eilandsraad.

U ziet dat hoe langer hoe meer van deze gevallen komen. Het is een nieuwe ontwikkeling op Aruba.
Ik weet niet waar die vandaan komt. Ik kan wel dit voorstellen.
Wij kunnen dit stuk voor kennisgeving aannemen, als U daarmee akkoord gaat, maar indien de Raad er prijs opstelt om op de hoogte te zijn van de gang van zaken, geloof ik dat het Bestuurscollege geen bezwaar heeft om toe te zeggen, dat wanneer wij de stichting officieel berichten, dat wij daar een afschrift van zullen sturen aan de Raad, zodat U op de hoogte bent van de gang van zaken en ook van deze brief.

Conform het voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

2. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Wegenverkeersverordening Aruba. (Ag.no. 2201; bijlage 1967 no. 13).

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk verwezen naar de huishoudelijke vergadering.

3. Motie van de raadsleden E.R.Finck, J.Geerman en D.Flemming inzake de gelijkstelling van de salarissen van plaatselijk aangenomen hoofdonderwijzers aan die van hun uitgezonden collega's. (Ag.no. 2200; bijlage 1967 no. 15).

DE VOORZITTER: Stellen de indieners van deze motie er nog prijs op de motie nog nader toe te lichten?

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, Ik moet beginnen U dank te zeggen, ook namens de andere twee heren die ondertekend hebben dat U vanavond dit agendapunt op de agenda hebt willen plaatsen.
Mijnheer de Voorzitter, de motie is duidelijk en ik heb gemeend een week voordat deze vergadering door U uitgeschreven werd U deze motie reeds te doen toekomen, opdat U precies weet en niet overvallen wordt vanavond en ik hoop dus, dat U wel gedegen hier vanavond kan antwoorden op onze vragen en onze verzoeken. Mijnheer de Voorzitter, al vele jaren aan de hand van de bestaande huidige wetgeving werd een groep van de onderwijzers onderbetaald ten opzichte van hun collega's. Ik mag dit positief naar voren brengen, omdat ik reeds meerdere malen in deze Raad dit punt naar voren gebracht heb.
Ik heb nooit een ander geluid gehoord. Het was altijd even positief als het mijne. Alleen heb ik dikwijls moeten horen van de toenmalige gedeputeerde van Onderwijs, de heer Oduber dat de zaak in studie was, samen met het Bestuurscollege van Curacao en de Inspecteur van Onderwijs. Dat was een goed geluid, Mijnheer de Voorzitter, maar bovenal een positiefgeluid. Een jaar daarna heb ik weer hierover gesproken. Toen was het bijna in kannen en kruiken. Wij moesten nog even wachten, want Curacao was al praktisch klaar. Het moest alleen nog even gerechtificeerd worden. Een en ander moest nog recht getrokken worden en dan was de zaak klaar. Dat was ongeveer 11/2 jaar geleden. Mijnheer de Voorzitter, bij de begrotingsbehandeling van 1967, dus 2 - 3 maanden geleden, was dat geluid het beste. Toen heb ik het gehoord van de gedeputeerde van Onderwijs, de heer D.Tromp. Dat geluid was toen het beste, omdat de heer Tromp zelf onderwijzer is, althans hij heeft voor de klas gestaan. En omdat de heer Tromp zelf een van de heren is, die hier zijn hoofdakte heeft behaald en ook minder betaald werd ten opzichte van zijn broeders van over zee. Dus ik geloof, dat wij allemaal tevreden waren en blij waren en de onderwijzers ook toen zij hoorden, dat niemand minder dan de heer D.Tromp vertelde, dat de zaak klaar was. Om nog zekerder te zijn heb ik toen gevraagd hoeveel dit het Eilandgebied zou kosten,waarop de heer D.Tromp antwoordde f.31.000,--

Dus positiever kan het dus niet. Ik heb toen nog de vraag gesteld of het voor de 1-a alleen is of voor de 1-a en 1-b, waarop de heer gedeputeerde van Onderwijs zei: voor 1-a en 1-b. Dus, Mijnheer de Voorzitter, tot de laatste cent was het kant en klaar en de groepen die hiervan genieten zouden waren ook kant en klaar. Echter, Mijnheer de Voorzitter, was ik zeer verbaasd dat nu 28 februari, ongeveer 21/2 maanden later, ik nog steeds niets gehoord heb.
Ik zou niet gaarne hier een motie naar voren brengen, wanneer ik toentertijd vernomen had van het Bestuurscollege, dat dit niet mogelijk was, althans dat dit niet mogelijk was op gronden die aanvaardbaar waren. Maar ik heb geenszins zulk een geluid mogen horen.
Daarom geloof ik, dat zowel het Bestuurscollege als deze fraktie hier deze motie behandelen en dat wij allemaal deze motie zullen aannemen.
Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, ik heb nooit een tegen-geluid gehoord.
Al de geluiden die ik gehoord heb gingen in dezelfde richting waar ik ging en, Mijnheer de Voorzitter, nogmaals 21/2 maanden geleden toen heb ik mogen vernemen van de heer gedeputeerde van Onderwijs, dat de zaak klaar was en dat "een dezer dagen" de zaak utgewerkt zou worden.
Mijnheer de Voorzitter, er zijn onderwijzers die hier hun dienstjaren gehad hebben voordat zij in het bezit kwamen van de hoofdakte.
Er zijn onderwijzers die overzee hun dienstjaren gehad hebben voor zij hun hoofdakte behaalden, hetzij Suriname of Nederland. Nu is het in de praktijk zo, dat door een wetgeving, die misschien in het duistere verleden in het leven is geroepen - misschien langer zelfs, 30 jaar geleden misschien - discriminerend wordt opgetreden in het geval met onderwijzers die hier hun dienstjaren hebben en de mentaliteit van het Antilliaanse kind - in dit geval het Arubaanse kind - beter kennen, jarenlang met deze kinderen zijn omgegaan, die worden minder betaald dan onderwijzers van overzee, die feitelijk de mentaliteit moeten leren van deze kinderen. Geenszins wil ik zeggen, dat onderwijzers van overzee minder betaald moeten worden dan Antilliaanse onderwijzers - de Arubaanse onderwijzers - maar toch is er een billijkheid, dat er geen verschil mag zijn ten voordele van de onderwijzers van overzee.
Ik begrijp het en wij begrijpen het allemaal. Toen deze wetgeving in het leven geroepen werd was het zo, dat op de Antillen het behalen van de hoofdakte praktisch uitgesloten was. Wij hadden dus hier op de Antillen krachten nodig van Suriname en Nederland. Om het aantrekkelijk te maken- hetgeen logisch is - is er een regeling getroffen, waarbij voor de onderwijzers overzee een bepaling wordt toegepast, die een periodiek voor elke twee jaren, die zij dienst hadden in hun land van herkomst.
Men heeft toen niet gedacht, dat vandaag of morgen ook plaatselijk de onderwijzer de hoofdakte zouden behalen. Dit is een wet geweest van de koloniale tijd. Deze wet is overgenomen door de Landsregering, de Centrale Regering en deze wet is overgenomen door het Bestuurscollege van Aruba bij de overdracht van het onderwijs.
Mijnheer de Voorzitter, niemand heeft hier schuld aan. Men is blijven stilstaan en men heeft alle overgenomen zoals het was. Maar reeds jaren wordt hierover gesproken en tot dusver zijn wij even ver als 30 jaar geleden en ik geloof, dat wij hier eindelijk een wijziging in moeten brengen. Wanneer ik dus zeg, dat de onderwijzers, die op de Antillen hun dienstjaren gehad hebben voor het behalen van de hoofdakte gelijk moeten krijgen aan salarissen als hun broeders overzee, dan weet ik dat het Bestuurscollege zal zeggen, dat de bestaande wetgeving ons in de weg staat. Maar zoals ik meerdere malen gezegd heb, Mijnheer de Voorzitter, de mens is niet voor wetgeving, maar de wetgeving is voor de mens. Als wij zeker zijn, dat de wetgeving ons in de weg staat om iets logisch recht te trekken, dan moet deze wet gewijzigd worden, uit de weg geruimd worden om deze gelijktrekking te kunnen doen plaatsvinden. Ook zal ik straks horen, Mijnheer de Voorzitter, dat er een vaste regel is voor Landsdienaren en dat de bevorderingen en de promoties voor ambtenaren allemaal precies dezelfde zijn.

Ik wil direkt hier op antwoorden, mocht ik straks horen van het Bestuurscollege, dat de onderwijzer een heel andere plaats inneemt dan de andere ambtenaren. Dit komt ook tot uiting in hun salarisbesluit.
De administratieve ambtenaren hebben een andere boekje en de onderwijzers hebben een heel ander besluit. Het Onderwijsbesluit van 1935 no. 49, daar is dus in geregeld, dat wanneer de onderwijzer dus overgaat naar een hogere schaal hij dan om de twee jaren een periodieke verhoging krijgt. Bij de overgang van de ene schaal naar de andere schaal wordt rekening gehouden met het salaris dat hij op dat moment geniet, zodat hij in de nieuwe schaal een ietsje hoger komt in de volgende schaal dan waarop hij staat. Mijnheer de Voorzitter, daar kunnen wij vrede mee nemen, maar dit is niet gelijk aan de onderwijzers van overzee.
De onderwijzers van overzee met even lange jaren ervaring in hun land verdienen hier veel meer dan de onderwijzers, die hier hun dienstjaren gehad hebben. Om terug te komen, Mijnheer de Voorzitter, is het bezoldigingsbesluit van de onderwijzers in een heel andere boek geregeld dan het bezoldigingsbesluit van de administratieve ambtenaren.
Wanneer dus de vrees zou bestaan, dat de administratieve ambtenaren aanstoot zouden kunnen nemen, wanneer dat geregeld wordt voor de onderwijzers, dan zou ik willen zeggen, Mijnheer de Voorzitter, dat er altijd een verschil is geweest tussen de administratieve ambtenaren en de onderwijzers. Het bezoldigingsbesluit van alle ambtenaren staat in een boekje en die van de onderwijzers in een apart boekje.
Toen ik vroeger dacht, dat dit geregeld was bij een verordening, toen had ik een beetje zwaar hoofd. Maar, Mijnheer de Voorzitter, dit alles is geregeld bij landsbesluit, bij het besluit van 1935, dus 32 jaar geleden. Dus ik geloof wel, dat het Bestuurscollege nu moet begrijpen, dat die toestand thans van dien aard is, dat dit besluit niet langer gehandhaafd kan worden. Want de afgelopen jaren zijn er hier onderwijzers geweest die de hoofdakte behaald hebben en toen heeft men daarmee geen rekening gehouden. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, zou ik U willen voorstellen om het besluit, dat wij hebben overgenomen van de Centrale Regering, die het weer op zijn beurt overgenomen heeft van de koloniale tijd van 1935, te wijzigen en ik geloof dat het Bestuurscollege daartoe in staat is. Het Bestuurscollege kan een besluit wijzigen zonder de Eilandsraad te kennen.
Het Bestuurscollege kan een besluit wijzigen als dit maar niet in strijd is met de bestaande wetgeving en ik geloof niet, dat dit in strijd kan zijn met de bestaande wetgeving. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, heb ik hier een motie ingediend en deze motie zegt:
Besluit: Het Bestuurscollege van Aruba uit te nodigen alle maatregelen te nemen opdat de salarissen van de daarvoor in aanmerking komende plaatselijke hoofdonderwijzers gelijk getrokken worden aan die van de uitgezonden collega's, zulks met terugwerkende kracht tot 1 januari 1967.

Mijnheer de Voorzitter, in deze eerste ronde meen ik genoeg te hebben gesproken en ongetwijfeld zal ik in de tweede ronde wederom het woord vragen wanneer blijkt, dat ik niet helemaal voldoening heb van het antwoord van het Bestuurscollege. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.FLEMMING: Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Finck en ik verzoek het Bestuurscollege om maatregelen te nemen om deze zaak te saneren, aangezien er al jaren een verschil bestaat tussen de salariering van uitgezonden onderwijzers en die van de locale onderwijzers. Dus ik verzoek het Bestuurscollege om maatregelen te nemen om spoedig een einde te maken aan deze onrechtvaardigheid. Ik dank U zeer, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, alvorens het woord te voeren over de motie zou ik gaarne het standpunt van het Bestuurscollege in deze willen horen.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds kunnen wij ons zeker met het voorstel verenigen, want ook dezerzijds werd meerdere malen naar voren gebracht, dat er hierin verbetering dient te komen. Verder zien wij het voorstel als een stimulans voor de plaatselijke opleiding van hoofdakte. Dus voor hen, die momenteel geen hoofdakte hebben is dit een stimulans om de hoofdakte alhier te behalen, omdat zij weten,dat zij thans een betere regeling zullen krijgen.
Mijnheer de Voorzitter, ik had echter liever gezien, dat de heer Finck een langere terugwerkende kracht aan zijn voorstel had verbonden, dus tot en met 1 januari 1966 en wel om deze reden, Mijnheer de Voorzitter. De heer Finck zegt zelf, dat al sedert jaren er een groot verschil bestaat en ik denk dat voor deze categorie onderwijzers en onderwijzeressen het belangrijker is deze categorie te compenseren voor al die jaren, die zij gewacht hebben en een mindere salaris hebben genoten dan hun collega's. Mijnheer de Voorzitter, wij zijn het volledig eens met het voorstel. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ook ik juich het voorstel van de drie raadsleden van harte toe. Reeds lang zijn wij het erover eens, dat er een onrechtvaardigheid heerst in de achteruitstelling van een bepaalde groep onderwijzers, ten opzichte van hun collega's. Onrechtvaardigheden moeten zoveel mogelijk verbeterd worden.
Daarom juich ik het van harte toe dat dit voorstel vanavond hier is gedaan. Ik zou graag van het Bestuurscollege willen vernemen of de bedragen, die de heer Finck genoemd heeft en die de financiele consequenties zouden zijn, bevestigd zouden kunnen worden.
Ten aanzien van de motie heb ik nog een andere opmerking, maar die zal ik voor de tweede ronde bewaren, indien nodig. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, ik zal heel kort zijn. Mijnsinziens gaat het hier over het rechttrekken van scheve verhouding. Ik zou alleen graag van het Bestuurscollege willen vernemen of die scheve verhouding misschien ontstaan zou zijn, omdat de uitgezonden krachten van een zekere privilege genieten, óf omdat de plaatselijke aangenomen krachten lager worden gewaardeerd. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zal eerst willen beginnen met het beruchte artikel even voor te lezen.
Het gaat hier over artikel 123 van het Onderwijsbesluit 1935, Pb. 149, dat de wettelijke basis vormt van het verschil in salariering tussen de uitgezonden onderwijzers en de onderwijzers, die in de Nederlandse Antillen zijn of haar akte hebben behaald. Dat artikel luidt als volgt: lid 2:

> De tijd gedurende welke de onderwijzer of kwekeling werkzaam is geweest bij het ambachts onderwijs, het lager of verderreikend onderwijs in Nederland, Nederlands-Indië of Suriname, onverschillig in welke rang gevuld,wordt vol medegerekend tot ten hoogste 10 jaar met dien verstande dat de tijdelijke diensttijd moet aansluiten op diensttijd met vaste dienst doorgebracht, of ten minste 12 achtereenvolgende maanden moeten hebben geduurd en dat een onderwijzer diensttijd als kwekeling gevuld, voor het behalen van zijn akte als onderwijzer, buitenbeschouwing blijft.

Als ik mij niet vergis, Mijnheer de Voorzitter, is dit probleem allang slepende, ik schat zo tussen 12 en 15 jaren. Ik ben hiervan goed op de hoogte, want ik ben zelf een van de slachtoffers van het verschil, dat bestaat wanneer een uitgezondenkracht hier komt met zijn hoofdakte en tussen een lokale kracht, die hier de hoofdakte behaalt. Ik moet wel eerst opmerken, Mijnheer de Voorzitter, dat het verschil niet zit bij de bevordering maar bij de eerste benoeming.
Bijvoorbeeld een uitgezonden kracht, die hier komt als derde-ranger en die hier op de Antillen de hoofdakte behaald wordt op dezelfde wijze ingepast als de lokale hoofdakte-bezitters. Dus komt die lokale hoofdaktebezitter in de hoofdakte schaal te staan met nul (0) dienstjaren, zijn collega, een uitgezonden kracht, die hier zijn hoofdakte behaald begint ook met 0 dienstjaren in de hoofdakte schaal. Zoals ik al zei, Mijnheer de Voorzitter, het verschil zit bij de eerste benoeming. Wij hebben dit nagegaan en wij zijn tot de conclusie gekomen, dat de wetgever, die dit artikel heeft gemaakt voor ogen heeft gehad, het aantrekken van onderwijskrachten uit Nederland. Wij moeten dit beschouwen als een soort uitzendpremie, die tot nu toe nog steeds geldig is, want als de aantrekkelijkheid niet wordt benadrukt, dan zullen wij bij ons onderwijs hier met een groot tekort aan onderwijskrachten zitten. Iedereen is ervan overtuigd dat er hier een onbillijkheid, een onrechtvaardigheid schuilt. Vooral de laatste tijd hebben wij veel aandacht aan dit probleem besteed. Om even terug te komen op wat de heer Finck zei, dat ik bij de begrotingsbehandeling zei, dat deze zaak praktisch klaar was. Dat is waar, Mijnheer de Voorzitter, in deze zin. Van deze zaak hebben wij een grondige studie gemaakt. Wij hebben de hele kwestie behandeld en besproken, maar wij hebben ook gezien wat de consequenties zullen zijn. Consequenties, niet alleen op financieel, maar ook op personeel-technisch gebied. Want van de andere kant, Mijnheer de Voorzitter, moeten wij ook rekening houden met artikel 125, lid 6 en 7 van het onderwijsbesluit 1935 no. 49, dat als volgt luidt, lid no. 6:

> In geval overgang geschiedt naar een betrekking, aan welke een hogere eindbezoldiging is verbonden, wordt de bezoldiging toegekend, welke onmiddellijk gelegen is boven het bedrag, laatstelijk in de lagere rang aan bezoldiging genoten. Indien een bezoldigingsvooruitgang wordt verkregen, gelijk aan het bedrag der eerstvolgende periodieke verhoging in de oude betrekking of minder, dan telt de voor die verhoging vervulde diensttijd mede voor de toekenning van de eerstvolgende verhoging in de nieuwe betrekking.

lid no. 7: De krachtens de vorige leden toegekende bezoldiging wordt voor de toekenning van verdere periodieke verhogingen beschouwd als te zijn verkregen door gewone periodieke verhogingen na de daarvoor gevorderde diensttijd.

Om eventjes terug te komen op de financiele consequenties - hier heb ik een raming van twee jaar geleden 1965, hetgeen als volgt luidt:
De kosten worden als volgt geraamd: Voor de derde-rangers die bevorderd zijn tot onderwijzer eerste klasse a is dit ongeveer f.31.200,-- meer per jaar. Dat is dus twee jaar geleden.
Voor de vierde-rangers, die bevorderd zijn tot onderwijzer derde klasse f.15.000,-- meer per jaar.
Voor de onderwijzers die bevorderd zijn tot onderwijzer derde klasse en de onderwijzers tweede klasse die bevorderd zijn tot onderwijzer eerste klasse a en ook de onderwijzers die bevorderd

zijn van eerste klasse, categorie a en categorie bedragen de kosten hiervan f.49.800,--. Dus totaal f.96.000,--.
Dat is reeds twee jaar geleden.

Aangezien deze ramingen van twee jaar geleden zijn is het reëel bedoeld totaal bedrag thans af te ronden op f.100.00,-- meer per jaar en dan is nog geen sprake van terugwerkende kracht. Ik zou dit willen voorstellen, Mijnheer de Voorzitter. Deze kwestie is niet zo makkelijk als men soms denkt. Als de raadsleden ermee akkoord gaan, dan zullen wij van de kant van het Bestuurscollege op zeer korte termijn een overzicht sturen aan de raadsleden, dus een overzicht van deze hele kwestie ook met de financiele consequenties, zodat iedereen dan een duidelijk beeld kan krijgen over deze kwestie. Dat is mijn voorstel, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Ik wil nog even aansluiten op hetgeen de gedeputeerde van Onderwijs naar voren gebracht heeft. Ik wil nog even erop wijzen dat het onderhavige artikel van het onderwijsbesluit van 1935, dus artikel 123, tweede lid, dat de heer Tromp heeft voorgelezen en hier dus de - als ik het even zo mag noemen - discriminerende regeling inhoudt, geldig is voor alle uitgezonden onderwijzers, onverschillig in welke rang. Ik merk dit even op, omdat in de motie gesproken wordt van hoofdonderwijzers en de heer Finck spreekt in zijn betoog over de onderwijzers, die de hoofdakte behaald hebben. Ik wil het dus, ter voorkoming van misverstanden laten, erop wijzen dat de nogmaals discriminerende regeling geldt voor álle uitgezonden onderwijzers. Dus U zoudt, indien de regeling gelijk getrokken wordt, consequent door moeten redeneren en het voor alle onderwijzers in het onderwijs hier op Aruba gelijk moeten trekken en niet alleen onderwijzers met de hoofdakte.
Dan heeft de heer Tromp reeds duidelijk gesteld, dat deze regeling alleen geldt bij de benoeming van de uit te zenden krachten en niet voor de bevorderingen. De motie, die ingediend is, slaat op degenen, die hier in dienst zijn, wanneer die dus de hoofdakte behalen en dan worden bevorderd. Dus men zou hoogstens kunnen spreken niet van een gelijktrekking. Men zou dan de wet zo moeten wijzigen. En dat is dan niet het onderhavige artikel, maar de bepaling, waarbij staat, dat bij een bevordering een onderwijzer in de hogere schaal op het aanvang salaris wordt benoemd. Deze regeling is gelijk voor onderwijzers, administratieve ambtenaren en technische ambtenaren, ongeacht het feit of het in aparte besluiten of in een apart boekje staat.
Met andere woorden, als men nu voor de onderwijzers zou gaan beslissen dat zij bij hun bevordering hun diensttijd in de oude rang wordt toegepast in een nieuwe rang, dan zouden alle administratieve ambtenaren en alle technische ambtenaren bij de Overheid hetzelfde kunnen vragen, omdat de bepaling ten aanzien van de bevordering voor alle ambtenaren gelijkluidend is. Dit zijn twee punten die ik even naar voren wil brengen, opdat U zich realiseert, wat de consequenties zouden kunnen wezen van dit voorstel.

Thans gaan wij over tot de tweede ronde.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik dank U en de heer gedeputeerde van Onderwijs voor de antwoorden, die U mij gegeven hebt ten aanzien van hetgeen ik gezegd heb, enkele minuten geleden.
Mijnheer de Voorzitter, de heer gedeputeerde zegt, dat het verschil niet zit in de bevordering, maar in de benoeming. Ik ben het roerend met de heer gedeputeerde eens.
Waar het verschil in zit interesseert mij niet. Ik kijk naar de realiteit. Er is een verschil in salaris.

Waar het zit interesseert mij niet. Ik vraag mij af of de oorzaak van het verschil recht getrokken kan worden. Ik zeg ja, om het eens te zijn met de woorden van de heer gedeputeerde, wanneer hij zegt, dat hij ervan overtuigd is. Hij is zelf een slachtoffer geworden van deze onbillijke regeling. Maar dan leest hij een artikel voor.
Dit artikel staat in gelijke strekking met de wet. Mijnheer de Voorzitter, ik heb al gezegd in de eerste ronde, "Wij zijn niet voor de wet, de wet is voor ons". Als er een wet is - de heer gedeputeerde van Onderwijs zegt het precies - "het is onbillijk" - die ons in de weg staat, dan moet deze wet gewijzigd worden of helemaal gelicht worden. Het moet helemaal geschrapt worden uit de wetgeving en dán hebben wij een gelijktrekking.
Naar aanleiding van wat U gezegd hebt, Mijnheer de Voorzitter, dat deze bezoldigingsregel niet alleen geldt voor de onderwijzers, maar ook voor alle ambtenaren, blijf ik bij mijn standpunt. Er is een besluit afgevaardig voor administratieve- en technische ambtenaren in een boekje. Los daarvan is er een ander boekje dat handelt over onderwijzers. Mijnheer de Voorzitter, de onderwijzers zijn andere ambtenaren, dan de gewone administratieve ambtenaren. Zij hebben andere werkuren.
Zij werken ongeveer de helft van de tijd van gewone ambtenaren hetgeen natuurlijk hun lot is, omdat zij dat vak gekozen hebben. Zij zijn s'middags de hele middag vrij, terwijl wij tot vijf uur moeten werken. Maar hun salarisregeling is geregeld in een apart boekje. Ik gebruik met opzet het woordt "boekje". Dus er is een besluit voor de administratieve- en technische ambtenaren en een heel ander besluit voor de onderwijzers. Dus ik geloof niet, dat de ambtenaren hier aanstoot kunnen nemen wanneer dus de bezoldigingsregeling voor de onderwijzers anders toegepast wordt dan voor de administratieve ambtenaren. Ik ben zelf een administratieve ambtenaar, dus ik zou op de eerste plaats dit voorstel nooit moeten doen, wanneer ik mijzelf zou benadelen. Maar ik zie niet in hoe de administratieve ambtenaren aanstoot kunnen nemen aan een wijziging van de bezoldigingsregeling van de onderwijskrachten.
Dat is mijn mening, Mijnheer de Voorzitter, en ik geloof niet, dat ik van deze mening weg te halen ben, want het betreft absoluut een heel ander categorie van ambtenaren dan de gewone ambtenaren.
Mijnheer de Voorzitter, wanneer U zegt, dat hetgeen staat in de bezoldigingsbesluit van de onderwijzers niet alleen bedoelt is voor de 1-a akte bezitter, maar voor alle onderwijzers, dan ben ik het roerend met U eens. Het toeval wil echter dat wij meer te doen hebben met de bezitters van de hoofdaktes. Daarom heb ik dus mijn motie ingediend speciaal voor de hoofdaktes-bezitters. Wanneer het Bestuurscollege verder zou willen gaan om ook een derde-ranger en een tweede-ranger bevorderingen te geven of verhogingen te geven in de salaris, dan is dit zeer welkom. Maar ik wil voorlopig deze motie indienen en handhaven voor de hoofdaktes.
Dan wil ik, omdat wij straks nog een ander punt te behandelen hebben over de derde-rangers, daar meer over uitwijden en ook met een voorstel voor de derde-rangers komen. Maar ik wil dus mijn motie, zoals die hier staat, handhaven en voorlopig alleen voor de hoofdaktes deze onbillijkheid rechttrekken. Ik dank U.

<u>DE HEER C.A.EMAN</u>: Mijnheer de Voorzitter, deze zaak is een kwestie die wij in de Staten hebben behandeld en ook in de Staten hebben alle leden unaniem op deze onrechtvaardigheid gewezen. Men heeft de Regering gevraagd een gelijktrekking te bewerkstelligen en wel met de nodige spoed. De Regering heeft geantwoord, dat deze een zaak is, die het Eilandgebied betreft. De Regering had daar niet op in willen gaan, maar heeft erop gewezen, dat het een zaak is van het Eilandgebied en dat het door het Eilandgebied geregeld dient te worden.

Dus, Mijnheer de Voorzitter, ik neem aan, dat deze motie zeer terecht is ingediend en het zal inderdaad kunnen dienen tot het rechttrekken van een onrechtvaardigheid. De financiele consequenties daaraan verbonden zullen, neem ik aan voor wat betreft deze krachten van de hoofdakte, niet meer dan f.31.000,-- zijn en ik geloof, dat wij deze financiele consequenties dan zouden moeten dragen. Mijnheer de Voorzitter, om deze redenen is ook onze fraktie bereid onze stem aan deze motie te geven, al trappen wij over de lijnen. Maar wij willen onze medewerking geven om deze onrechtvaardigheid uit de weg te ruimen. Ik dank U.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds hebben wij de onbillijkheid ingezien en om die reden steunen wij dit voorstel, zoals ik reeds gezegd heb. Als wij deze onbillijkheid inzien, moeten wij ook de financiele consequenties daarvan omvaren. Dit bedrag van f.100.000,-- die de gedeputeerde genoemd heeft, bewijst te meer hoe groot deze onbillijkheid is geweest ten opzichte van deze categorie onderwijzers en onderwijzeressen. Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen dit voorstel steunen.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, alhoewel de financiele consequenties drie maal zo groot zijn als zojuist naar voren gebracht door de indiener, moeten wij onze steun geven om een onrechtvaardigheid uit de weg te ruimen. De heer gedeputeerde heeft mij een zeer verrassend nieuw geluid laten horen door deze onbillijkheid te vergelijken met een uitzend-premie. Uitzendpremies behoren in het verleden. Het is iets voor onderontwikkelde gebieden. Ik geloof niet, dat wij daar behoefte aan hebben. Ik zal mijn medewerking verlenen om hieraan een einde te maken.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, als ik de heer Finck goed begrepen heb, zou hij willen beginnen met de hoofdakte-groep te helpen. Zoals ik reeds aan de heer Finck gezegd heb, Mijnheer de Voorzitter, zal ik een van de eerste zijn, die hoera zou roepen. Maar wij moeten toch consequent blijven, want hiermee wordt maar een bepaalde groep bevorderd. Wij moeten ook denken aan de onderwijzers die bijvoorbeeld de eerst derde-ranger waren en die daarna eerste-ranger zijn geworden en ook de onderwijzers, die eerst derde-ranger waren en dan tweede-ranger zijn geworden en ook de tweede-rangers die eerst-ranger zijn geworden en de derde-rangers die 1-a en de 1-a's die 1-b zijn geworden. Dus wij moeten met al deze groepen rekening houden.
Zoals ik al gezegd heb zal het het Eilandgebied op dit ogenblik f.100.000,-- per jaar kosten. Mijnheer de Voorzitter, op het ogenblik hebben wij bij Onderwijszaken - en er wordt een grondige studie van gemaakt - een zogenaamd: Ontwerp van As. Dat is een nieuwe bezoldigingsregeling voor onderwijzers.
Maar wij moeten tijd hebben om deze materie goed te bestuderen om met een goed voorstel voor de dag te komen. Dit gaat niet zo vlug als het indienen van een motie. Ik kom nogmaals terug op mijn voorstel. Mijn voorstel was, dat als de raadsleden akkoord gaan, dan kunnen wij op zeer korte termijn een overzicht sturen van deze moeilijke en vervelende kwestie aan alle raadsleden met daarnaast de financiele consequenties. Dat is nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, mijn voorstel. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Mag ik dan nog even aanvullen meer in het bijzonder naar aanleiding van wat de heer Max Croes naar voren gebracht heeft, omdat inderdaad hier sprake is niet alleen van een oude regeling, maar men mag zich inderdaad afvragen of hier geen sprake is van een verouderde regeling.

Het is inderdaad de bedoeling geweest indertijd om het aantrekkelijk te maken voor uit te zenden krachten en vandaar, dat deze wettelijke regeling in 1935, toen dit nodig bleek te zijn, in het leven werd geroepen alleen voor uitgezonder onderwijzers. De vraag is inderdaad juist, in hoeverre er nog behoeft bestaat aan deze regeling. Ik kan U mededelen, dat om twee redenen men inderdaad mag overwegen om deze regeling af te schaffen. In de eerste plaats, omdat het systeem van vroeger, dat men eerst werkzaam moest zijn als derde-ranger, voordat men dus zijn hoofdakte behaalde, praktisch niet meer voorkomt. De jongelui studeren in één keer af. Zij behalen in een kéér de hoofdakte en gaan dan werken. Dus in de praktijk in de laatste jaren komt het meestal voor, dat men meteen benoemd wordt met een hoofdakte. Vooral de jongelui, die van hier uit in Holland gaan studeren met een beurs. Ook in Nederland komt het nu tegenwoordig voor. Het is dus zo, dat dit in de praktijk minder voorkomt. In de tweede plaats is het aantal uit te zenden krachten de laatste tijd veel minder dan vroeger omdat er in voorzien kan worden in grote maten door lokale krachten. Het lijkt mij daarom inderdaad zaak om na te gaan of de tijd niet gekomen is om deze oude regeling van 1935 af te schaffen. Het Bestuurscollege zou zich hierover inderdaad beraden. Dan wou ik nog even reageren op hetgeen de heer Finck naar voren bracht naar aanleiding van wat ik in de eerste ronde gesteld heb. Ik had in de eerste ronde gesteld, dat de bevorderingen voor onderwijzers, administratieve ambtenaren en technische ambtenaren op dezelfde wijze gebeuren, ongeacht in welk boekje dit staat. De heer Finck stelt in zijn antwoord aan mij, "Ja, maar het blijkt zo dat de onderwijzers een aparte categorie zijn en dat hun salarissen en dergelijke in een apart boekje wordt behandeld. Ik zou hierop willen antwoorden, dat de onderwijzers wel een aparte categorie zijn, maar dat zijn de administratieve ambtenaren ook en de technische ambtenaren ook. En nu kan het allemaal voor elke categorie in een apart boekje zijn geregeld, maar het principe voor de bevorderingen is in alle drie boekjes gelijk en voor alle categorieën gelijk. En daaraan gaat U nu tornen, eventueel. Als U hieraan gaat tornen, dan loopt U het grote risico, naar mijn smaak, dat de andere categorieën, die tot nu toe gelijk behandeld werden, zeggen dat zij ook gelijk behandeld willen worden. Wanneer een klerk b slaagt voor zijn diploma adjunct commies en hij wordt adjunct commies, dan zegt hij dat hij ook de diensttijd die hij als klerk b gediend heeft ingepast wil zien in zijn schaal adjunct commies. Het principe is gelijk, al is het in een apart boekje geregeld. Dit is dus even ter verduidelijking, dat ik dit naar voren wilde brengen.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter. bij de administratieve ambtenaren, als iemand voor adjunct commies slaagt, kan hij benoemd worden tot adjunct commies en na een paar jaren kan hij, zonder verder examen te doen, commies worden en dan verder hoofd commies. Bij de onderwijzers is het zo. Haalt U de hoofdakte, dan gaat U naar die schaal. U hoeft niet te wachten,U gaat daar naar toe. Haalt U nog twee aktes bij, dan gaat U naar 1-b. Dus met andere woorden, het ligt in de handen van de onderwijzers om bevorderd te worden. Zij kunnen staan op hun maximum en er zal nooit en ter nimmer een motief zijn om hem naar een hogere rang te bevorderen, terwijl dat niet zo is met de administratieve ambtenaren. Het gebeurt dat iemand de adjunct commies cursus volgt, zijn maximum bereikt bij adjunct commies schaal en bevorderd wordt zonder een extra examen af te leggen naar commies. Later wordt hij automatisch bij zijn 50ste jaar misschien hoofd commies en later misschien referendaris met dat ene examen, dat hij afgelegd heeft. De onderwijzers hebben natuurlijk ook een voordeel hieraan want halen zij het examen, dan is er niets dat hun stoppen kan om bevorderd te worden naar die schaal

Maar daar is een duidelijk verschil. De onderwijzer heeft het in zijn handen om in een hogere schaal geplaatst te worden. Hij heeft ook in zijn handen om te blijven zijn leven lang op het maximum van de schaal waar hij nu is. Daaruit ziet U een duidelijk verschil van de onderwijzers en de andere ambtenaren.
Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog even op twee punten terugkomen. Ik ben het eens met U wanneer U zegt, dat de regeling van die extra periodieken, als ik dat woord mag gebruiken, voor de onderwijzers van overzee afge chaft moet worden, maar daarbij helpt U de zaak niet. U kunt deze wet niet wijzigen of schrappen met terugwerkende kracht van 31 of 32 jaar geleden. Dus als U nu deze wet wijzigt, dan wil ik gaarne hieraan medewerken, maar U helpt de onderwijzers niet, die op het ogenblik minder betaald worden, dan hun overzeese broeder.
Daar gaat het juist bij mij om
Mijnheer de Voorzitter, het is een maandelijks terugkerende ergernis voor de onderwijzer, die naast zijn college staat en iedere maand weer een zeker som geld minder moet ontvangen, terwijl hij dezelfde ontwikkeling heeft en een even grote familie. Hij heeft dezelfde aktes als zijn buurman, die in de andere klas zit. Zij zitten beide in de vierde of vijfde klas, maar iedere maand ontvangt de ene onderwijzer f.120,-- of f.90,-- meer dan de andere man.
Wanneer dus een premie was gegeven, Mijnheer de Voorzitter, zoals de heer Tromp zegt, dan zou ik een eenmalige goed vinden. Bijvoorbeeld voor uitrustingskosten; in plaats van drie maanden salaris te geven moesten zij 10 maanden of 12 maanden salaris geven. Dit kan een ergernis zijn, Mijnheer de Voorzitter, maar slechts voor één keer. Maar zoals het nu is, is het iedere maand weer een ergenis, Mijnheer de Voorzitter, dat wij op den school onderwijzers hebben, die dezelfde bevoegdheden hebben, dezelfde taak hebben, dezelfde verantwoordelijkheid hebben, maar dat iedere maand weer de ene man zoveel minder ontvangt dan de andere. Dit blijft een ergernis en het kan niet bevorderlijk zijn voor het kind. Onmogelijk, Mijnheer de Voorzitter. Daarom moet hier in een wijziging gebracht worden. Op hetgeen de heer gedeputeerde van Onderwijs gezegd heeft, wil ik nogmaals zeggen, dat ik mijn motie wil handhaven. Ik heb het zonet hier geschrapt, in plaats van te zeggen hoofdakteschaal, had ik hier staan: "aangenomen onderwijzers, die een onderwijsakte behalen.
Maar ik heb gedacht om het maar liever niet te doen en de hoofdakte te handhaven omdat op dit moment, Mijnheer de Voorzitter, het verschil uitsluitend voorkomt bij hoofdonderwijzers. Er zijn hier praktisch geen uitgezonden krachten, die in het bezit zijn van de derde rang. Maar de meesten hebben of 1-a of 1-b. Dus daarom, Mijnheer de Voorzitter, geloof ik en ik heb de belofte gedaan, dat de derde-rangers zeker niet in de steek gelaten zullen worden. Integendeel. Ik zal ook voor hen hier opkomen als het nodig is. Maar wij hebben straks een punt van behandeling voor de derde-rangers, daarom wil ik het in deze motie uitsluitend hebben over de hoofdakte bezitters.
Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, ik dien mijn motie in en ik hoop, dat deze motie aangenomen wordt.

<u>DE VOORZITTER</u>: Ik zal de heer Finck nog even antwoorden.
De heer Finck verwacht twee zaken. U komt met verschillen tussen onderwijzers en administratieve ambtenaren. Er zijn een heleboel verschillen en nog veel meer, dan de verschillen, die de heer Finck genoemd heeft. Maar dat wil niet zeggen, dat er geen overeenstemmingen zijn. Het principe bij bevordering en het principe voor periodieke verhoging is voor onderwijzer tot nu toe gelijk aan die voor administratieve ambtenaren en technische ambtenaren, met alle verschillen die er bestaan.

Dus het principe, ik herhaal, voor bevordering en voor periodieke verhogingen is gelijk. Daar is de overeenstemming, zij het dan dat het in aparte boekjes is geschreven. Zij het dan dat er in andere opzichten verschillen zijn. Zo kan een administratieve ambtenaar op een gegeven ogenblik in aanmerking komen voor een bevordering.
Een onderwijzer behaalt zijn hoofdakte en krijgt automatisch zijn bevordering. Het is dus de eis die gesteld wordt om de bevordering te krijgen voor onderwijzer. De eisen voor administratieve en technische ambtenaren luiden, dat zij een bepaald diploma moeten halen en of een diensttijd moet hebben en als hun capaciteiten en zijn werkzaamheden in aanmerking komen voor een bevordering. Maar daar gaat het nu om. Wanneer een administratieve ambtenaar en een technische ambtenaar eenmaal in aanmerking komt voor de bevordering - net zoals de onderwijzer na het behalen van zijn diploma - dan moeten zij ingepast worden in een hogere schaal. En dan is het principe tot nu voor allen gelijk geweest; En hierbij werd voor geen enkele ambtenaar noch onderwijzer, noch technisch noch administratief, de diensttijd in de vroegere rang verwerkt in de hogere schaal. Ik wil helemaal niet de indruk maken, dat ik tegen het voorstel van de heer Finck inga. Het gaat bij mij alleen maar om - en ik wil dus misverstanden voorkomen - als Voorzitter U duidelijk te maken wat de consequenties zijn van wat U doet. Ik heb helemaal niet gezegd of wij voor of tegen het voorstel zijn. Het doet er trouwens niet toe. Ik wil alleen maar zeker van zijn, dat ik duidelijk gemaakt heb aan de Raad wat de consequenties kunnen zijn van deze regeling en niets meer.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik U goed volg, dan zou ik willen voorstellen, dat dit krachtens artikel 66 van de onderwijsverordering geschiedt, hetwelk nadrukkelijk bepaalt dat salariering van het onderwijzend-personeel door het Bestuurscollege wordt opgesteld. Dat is om straks verwarring te voorkomen dat alle andere ambtenaren dit naar recht zouden kunnen laten gelden.

DE VOORZITTER: Mijnheer Eman, ik kan U geen enkele toezegging doen. De motie luidt in zodanige zin, dat het Bestuurscollege wordt uitgenodigd maatregelen te treffen.
De motie wordt in stemming gebracht en indien die aangenomen wordt, dan zal het Bestuurscollege dus kennis nemen van de motie en zich beraden welke beslissingen genomen zullen worden. De enige toezegging, die ik kan doen, is, dat het Bestuurscollege volledig de Raad zal inlichten, zo spoedig mogelijk en zo uitvoerig mogelijk, over haar standpunt en beslissing in deze.
Wenst U hoofdelijke stemming, Mijnheer Finck?

DE HEER E.R.FINCK: Nee, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, voordat U overgaat tot stemming zou ik even ter verduidelijking het volgende willen vernemen. Wanneer het Bestuurscollege overgaat tot uitvoering van het besluit bedoelt men hiermee 1-a'ers en 1-b'ers die hun hoofdakte hier in de Nederlandse Antillen behaald hebben. Later wil ik niet horen, ja, wij hebben het niet zo begrepen, er werd alleen bedoeld 1-a of 1-b. Ik begrijp dat allebei hierin begrepen zijn, alhoewel het niet duidelijk is.

DE VOORZITTER: U spreekt dus voor Uzelf op het ogenblik, Mijnheer Chance?

DE HEER L.A.I.CHANCE: Misschien kan de heer Finck als indiener ter verduidelijking uitleggen waarover wij eigenlijk gaan stemmen. Wanneer ik voor iets stem wil ik duidelijk weten waarvoor ik stem.

Ik begrijp, dat hiermee bedoeld wordt zowel 1-a als 1-b-besitters, die de hoofdakte in de Nederlandse Antillen hebben behaald.

DE VOORZITTER: Wij zijn echt verheugd met Uw interpretatie, Mijnheer Chance. Ik weet niet of de heer Finck nog behoefte voelt om zijn motie te wijzigen.

DE HEER E.R.FINCK: Nee, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou de heer Finck willen voorstellen om in de motie op te nemen, dat dit zal geschieden krachtens artikel 66 van de Onderwijsverordening, die nadrukkelijk stelt dat de salariering van het onderwijzend personeel geschiedt door het Bestuurscollege. Dan bent U volkomen gedekt.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik acht het eigenlijk niet nodig, omdat hier staat: dat het Bestuurscollege alle maatregelen treft, die nodig zijn om dit te realiseren.

DE VOORZITTER: Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Zo niet dan neem ik aan dat de motie is aangenomen zonder hoofdelijke stemming.

4. Afschrift van een aan het Bestuurscollege gerichte motie van R.K.Vereniging voor Onderwijzend Personeel "St. Thomas" dd. 8 februari 1966, betreffende de salariering van een bepaalde categorie onderwijzers 3e klasse. (Ag. no. 1145; bijlage 1966 no. 25)

en

5. Afschrift van een aan het Bestuurscollege gericht verzoekschrift van een bepaalde categorie onderwijzers 3e klasse dd. 10 november 1966 inzake de waardering van hun diensttijd in verband met hun salariering. (Ag. no. 2284; bijlage 1967 no. 8)

DE VOORZITTER: Dit is een motie die gericht is aan het Bestuurscollege waarvan een afschrift is gestuurd aan de Raad. Dus wij zouden dit eigenlijk voor kennisgeving kunnen aannemen.

DE HEER E.R.FINCK: Ik heb niet goed begrepen wat U gezegd hebt, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dit is een motie die niet gericht is tot de Raad maar tot het Bestuurscollege. Men heeft een afschrift gestuurd aan de Eilandsraad. Dus ik had U willen voorstellen om het voor kennisgeving aan te nemen.

DE HEER E.R.FINCK: Ik kan niet zo goed bij, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Leest U wat er staat. "Afschrift van een aan het Bestuurscollege gerichte motie. De motie is dus niet aan de Raad gericht maar aan het Bestuurscollege en men heeft dus een afschrift gestuurd aan de Raad. Dus ik had gedacht dat U dit voor kennisgeving wilde aannemen want het is niet tot de Raad gericht.

DE HEER E.R.FINCK: Maar wij hebben het toch behandeld in de huishoudelijke vergadering.

DE VOORZITTER: Omdat U dat gevraagd hebt. Ik heb het niet voorgesteld de vorige keer. U hebt persoonlijk gevraagd om het te verwijzen naar de huishoudelijke vergadering, wat dus een beetje vreemd was.

DE HEER E.R.FINCK: Ja, maar als ik het goed begrepen heb toen, heeft het Bestuurscollege een voorstel gedaan om goed te keuren voor waardering voor de personen, die de nieuwe derde rang behaald hebben.

DE VOORZITTER: Nee, wij hebben op Uw vragen in de huishoudelijke vergadering antwoord gegeven.

DE HEER E.R.FINCK: Ik heb de stukken niet bij mij, Mijnheer de Voorzitter, maar ik geloof niet dat ik mij vergis, maar enkele weken geleden toen wij een voorstel kregen van het Bestuurscollege wilde ik een wijziging aanbrengen aan het voorstel van het Bestuurscollege. U hebt toen gezegd, of wij het niet liever zullen behandelen in de commissie-vergadering.

DE VOORZITTER: U vergist U. Ik heb de vorige keer voorgesteld om dit voor kennisgeving aan te nemen. Toen heeft U verzocht dit naar de huishoudelijke vergadering te verwijzen, en daar heb ik mij bij neergelegd.

DE HEER E.R.FINCK: Ik geloof dat hierin de vergissing ligt. Ik begon te praten en ik had zeker twee à drie minuten gesproken. Toen hebt U gezegd, "is het dan niet beter in plaats van nu...........

DE VOORZITTER: Mijnheer Finck, wij kunnen zo aan de gang blijven. De stukken liggen hier voor mij. Het is een motie gericht aan het Bestuurscollege. Daar kunnen wij niet aan tornen. Een afschrift hiervan werd aan de Raad gezonden.

DE HEER E.R.FINCK: Maar wij hebben het behandeld in de commissievergadering.

DE VOORZITTER: Ja, op Uw verzoek.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, mag ik even iets vragen. Misschien hebt U gelijk. Maar is het Bestuurscollege nu van plan een wijziging te brengen in hun eerdere standpunt?

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, U vraagt naar de bekende weg. Het antwoord is door ons gegeven in de Memorie van Antwoord. Wij hebben uitvoerig uiteengezet wat wij gedaan hebben en waarom. En dat blijkt ook uit het slot want daar staat: "Op grond van het voorgestelde zijn wij van oordeel dat het niet verantwoord is in te gaan op bovenvermeld voorstel."

DE HEER L.A.I. CHANCE: Dus, Mijnheer de Voorzitter, als de Raad hierin een verandering moet brengen dan moet de Raad weer met een motie komen, volgens U.

DE VOORZITTER: Dat zeg ik niet.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Maar U zegt toch dat het niet behandeld wordt.

DE VOORZITTER: Nee. Mijne heren, laten wij elkaar goed begrijpen. Ik doe alleen een voorstel aan de Raad. U moet beslissen hoe het stuk behandeld wordt. Niet ik.

DE HEER L.A.I. CHANCE: Wij willen dit nu in de Raad behandelen.

DE VOORZITTER: Goed. Ik heb alleen een voorstel gedaan.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Breng het in behandeling, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dit is een stuk dat gericht is aan het Bestuurscollege met een afschrift aan de Raad. Dus ik neem aan dat door mij als Voorzitter - het is heel normaal, ik doe het altijd - wordt voorgesteld om het voor kennisgeving aan te nemen. Maar als de Raad nee zegt, wij willen het behandelen, dan moet U dat stellen. Daar kan geen bezwaar tegen bestaan. Daarom stel ik het alleen maar voor. Ik wil voor niemand beslissen.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, bij de behandeling van de eerste twee stukken hebt U zelf gezegd dat U het niet prettig vindt, dat men iedere keer verzoekschriften aan de Eilandsraad richt en dat U liever ziet dat men deze voorstellen of verzoekschriften aan het Bestuurscollege richt. Hiermee zijn wij het roerend eens. Maar het blijkt dat iedere keer als men iets aan het Bestuurscollege richt, men een negatief antwoord krijgt. Daarom krijgen wij op het ogenblik zoveel verzoekschriften die direct naar de Eilandsraad worden verwezen.
Ditzelfde voorstel, als ik het mij goed kan herinneren, werd ook hier in deze Raad behandeld en werd voorgesteld om dit naar de huishoudelijke vergadering te sturen. Wij hebben het Bestuurscollege haar mening hierover gevraagd. In de Memorie van Antwoord heeft het Bestuurscollege haar antwoord gegeven en gezien het feit dat wij niet akkoord gaan met de mening van het Bestuurscollege, vraag ik U, Mijnheer de Voorzitter, om dit stuk vanavond in behandeling te brengen zodat de Raad dan zijn mening kan geven door een

voorstel te doen of een motie om dit tot uitvoering te brengen.

DE VOORZITTER: Dus wij hebben een voorstel van de heer Chance om het stuk niet voor kennisgeving aan te nemen, maar om het in behandeling te nemen in deze vergadering.

DE HEER F.D.FIGAROA: Ik zou willen vragen om de punten 4 + 5 samen te behandelen. Het gaat over hetzelfde onderwerp.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, U zegt dat deze motie gericht is aan het Bestuurscollege en de Raad heeft verzocht het te verwijzen naar de huishoudelijke commissie, waarop wij een antwoord in de Memorie van Antwoord van het Bestuurscollege mochten ontvangen. Is het mogelijk, Mijnheer de Voorzitter, dat U, uitgaande van deze motie, een voorstel zou kunnen doen aan de Raad dat het voorstel alsnog in de huishoudelijke commissie zou kunnen worden behandeld, voordat het hier in het openbaar zou worden behandeld.

DE VOORZITTER: Kan ik aannemen dat de meerderheid van de Raad er mee akkoord gaat dat wij dit stuk in behandeling nemen in plaats van voor kennisgeving aan te nemen? Zo ja? Dan wordt dit stuk in behandeling genomen. Er is een voorstel van de heer Figaroa om deze twee punten tegelijk te behandelen. Dezerzijds bestaat er geen bezwaar om de agendapunten 4+5 tegelijk te behandelen want zij komen op hetzelfde neer. Gaan de andere raadsleden hier ook mee akkoord? Zo ja, dan zijn thans aan de orde agendapunten 4+5. Ik zal thans antwoord geven op de vraag van de heer Eman. Het Bestuurscollege is niet bereid een voorstel te doen. Dat blijkt reeds uit ons Memorie van Antwoord. Het Bestuurscollege heeft - blijke ook uit de stukken - aangevoeld dat er zich in bepaalde gevallen een soort onbillijkheid voordeed en het is om die reden dat het Bestuurscollege, afwijkende van de wettelijke regeling, een speciale regeling heeft getroffen om die ambtenaren die langer dan 20 jaar in dienst waren, althans in die rang verkeerden, tegemoet te komen. Het Bestuurscollege is deze mensen dus tegemoet gekomen op grond van billijkheid en sociale overwegingen. Wat men nu wil gaat nog een stap verder en het Bestuurscollege is van mening dat dit niet verantwoord is. Dus van het Bestuurscollege hoeft U geen voorstel te verwachten. Dit is de antwoord op de vraag van de heer Eman.

DE HEER C.A. EMAN: Mijnheer de Voorzitter, zijn deze mensen daarvan in kennis gesteld van Uw standpunt.

DE VOORZITTER: U krijgt straks de gelegenheid, Mijnheer Eman. Het woord is nu aan de heer Finck.

DE HEER E.R. FINCK: Mijnheer de Voorzitter, enkele weken geleden hebben wij een mededeling van het Bestuurscollege ontvangen waarin het Bestuurscollege ons meedeelt - ik zal het even van het algemeen verslag lezen - "Vele leden merkten op, dat zij zich maar ten dele kunnen verenigen met de door het Bestuurscollege ten aanzien van de onderhavige onderwijzers getroffen regeling met betrekking tot de waardering van de door hen volbrachte diensttijd vóór het behalen van de akte voor benoembaarheid tot onderwijzer derde klasse." Dit is dus geweest naar aanleiding van een kennisgeving van het Bestuurscollege aan de Eilandsraad. Naar aanleiding van deze kennisgeving heb ik enkele weken geleden aan het Bestuurscollege willen voorstellen om een wijziging in deze regeling te brengen. Uiteindelijk is het terecht gekomen in de commissievergadering.
Mijnheer de Voorzitter, het Bestuurscollege heeft goede nota genomen van ons voorstel. Dat blijkt ook uit de Memorie van Antwoord, die tamelijk lang is. Mijnheer de Voorzitter, de zaak komt hier op neer. De vierde rangers en de andere akte-bezitters, die na hun studie de derde rang behaald hebben,

hebben van het Bestuurscollege een zekere gratificatie gekregen in de vorm van extra periodieken, waarmee wij ons helemaal kunnen verenigen. Alleen is er een voorwaarde aan verbonden of men het wel krijgt of niet. Die voorwaarde is: zij die minstens 20 jaar in dienst zijn geweest komen in aanmerking voor één of meer periodieken. Zij die minder dan 20 jaar in dienst zijn geweest krijgen niets. Nu heb ik voorgesteld om deze voorwaarde van 20 jaar te schrappen. Het Bestuurscollege heeft reeds gezondigd tegen de bestaande wetgeving om extra periodieken te geven, maar, Mijnheer de Voorzitter, wij zijn alleen maar blij daarmee. Maar als U eenmaal zondigt tegen de wetgeving en U zegt dat voor iedere zes jaar één periodiek gegeven wordt, dan vind ik het goed. Maar als U zegt dat de diensttijd minstens 20 jaar geweest moet zijn, dan kan ik mij hiermee niet verenigen. Want, Mijnheer de Voorzitter, iemand die 19 jaar gediend heeft en zijn moeder of zijn zuster 20 jaar, dus één jaar meer, die moet iedere maand zien dat de ene drie periodieken meer ontvangt in salaris dan hij of zij. Dit brengt weer een maandelijkse ergernis voor degene die dit niet ontvangt. Op mijn voorstel om het termijn van 20 jaar te schrappen antwoordt het Bestuurscollege met een motief waarmee ik mij niet kan verenigen. Het Bestuurscollege zegt: "zoals wij reeds eerder aan Uw Raad hebben medegedeeld berust de door ons College ten behoeve van de onderhavige onderwijzers terzake getroffen regeling uitsluitend op sociale motieven, welke motieven echter slechts ten aanzien van degenen, die het termijn van 20 jaar gediend hebben." Ik heb de zin even verkort. Mijnheer de Voorzitter, sociale motieven kunnen nooit het aantal jaren in dienst als basis hebben. Dan kan niet, want sociale motieven zijn een heel andere zaak en iemand kan misschien in grote sociale noden zijn en meer sociale eigenschappen hebben en misschien maar drie jaar in dienst zitten dan iemand die 40 jaar in dienst zit. Dus het argument dat om sociale motieven slechts zij die 20 jaar gediend hebben extra periodieken krijgen, daarmee kan deze fraktie zich nimmer verenigen. Daarom heb ik voorgesteld om allemaal die dit examen gemaakt hebben en de derde rang-akte behaald hebben gelijkelijk te behandelen. Dus allemaal die zes jaar in dienst zijn of die al in dienst geweest zijn, voor iedere zes jaar, één periodiek. Dus mijn voorstel verschilt met het voorstel van het Bestuurscollege in dier voege dat wij ons verenigen met een extra periodiek voor iedere zes jaar, maar niet het aantal jaren die de persoon in dienst doorgemaakt heeft vóór het behalen van de akte. Ik hoop dat ik duidelijk ben, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik had alleen maar één vraag willen stellen. Zijn de verzoekers van het standpunt van het Bestuurscollege op de hoogte gesteld?

DE HEER F.D. FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, inzake deze kwestie wil ik het volgende naar voren brengen. Het betreft hier een tegemoetkoming aan een bepaalde groep onderwijzers die, jammer genoeg verdwijnt. Want deze groep heeft gedurende lange tijd goed werk geleverd voor weinig geld. Mijnheer de Voorzitter, zoals mijn collega aan de overkant naar voren gebracht heeft is indertijd door het Bestuurscollege zelf een regeling naar voren gebracht waarbij deze mensen voor iedere volle zes jaar een extra periodiek krijgen onder de voorwaarde dat zij meer dan 20 dienstjaren moeten hebben. Nu willen wij hetzelfde voorstellen maar dat zij voor iedere volle zes jaar in dienst een extra periodiek krijgen, ongeacht het aantal dienstjaren. Dus geen 15 of 20 dienstjaren, maar voor elke volle zes dienstjaren één extra periodiek, na de aanpassing in de nieuwe schaal. Ik dank U.

DE HEER L.A.I. CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik eerder gezegd heb, spijt het mij dat wij vanavond weer dit stuk moeten behandelen. Ik ben van mening dat dit stuk al eerder naar de Raad is verwezen en dat de Raad al haar mening heeft laten kennen.

Wij hebben zelfs uit monde van onze fraktie-leider, de heer Finck, een voorstel aan het Bestuurscollege gedaan hieromtrent en ik heb verwacht, Mijnheer de Voorzitter, dat wij vanavond van het Bestuurscollege zouden kunnen horen, althans in onze Memorie van Antwoord, dat het Bestuurscollege, begrijpende dat de grootste fraktie in deze Raad dit voorstel had gedaan en dat de andere frakties dit voorstel hadden ondersteund en gezien het feit dat de zienswijze van de Raad bekend was, dat het Bestuurscollege ook met een voorstel in deze richt zou komen of dat het Bestuurscollege over zou gaan tot het uitvoeren van een besluit hieromtrent. Mijnheer de Voorzitter, gezien het feit dat het Bestuurscollege pleegt deze materie te ontwijken, moet ik vanavond mijn volle steun geven aan het voorstel dat onze fraktieleider zo juist gedaan heeft. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER A.WERIEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik moet even naar voren brengen dat deze categorie onderwijzers en onderwijzeressen onder moeilijke omstandigheden in het verleden hebben gewerkt en naar tevredenheid. En ik zie niet in waarom het Bestuurscollege zegt dat men voor sociale motieven een zekere tegemoetkoming wil verstrekken. Ik denk dat dit meer ligt op billijkheidsgronden, Mijnheer de Voorzitter. Verder zegt het Bestuurscollege dat deze cursus ook in hun belang ligt. Het is ook in belang van het Eilandgebied zelf. Daarmee moet U ook rekening houden. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Als er geen andere leden het woord wensen dan zal thans de gedeputeerde van Onderwijs overgaan tot beantwoording.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, van de kant van het Bestuurscollege is er alle begrip voor deze groep EX-vierde rangers. Het gaat hier om een groep personen waarbij er velen zijn die al een langdurige dienst achter de rug hebben. Ons onderwijs heeft vooral in vroegere jaren op deze mensen gesteund. Vooral onder de oorlog's jaren toen het moeilijk was om krachten uit Nederland aan te trekken. Deze mensen hadden toen moeilijkheden, onder anderen, met grote klassen. Het was voor hen moeilijk om cursussen te volgen want die waren er toen niet. Maar ongeveer 3 - 4 jaar geleden is er van de kant van de Overheid toch iets voor deze groep gedaan. Er werd toen een cursus in het leven geroepen en deze personen - Mijnheer de Voorzitter, wij moeten deze mensen waarderen voor hun volharding - hebben toch gepresteerd om drie jaar lang, drie maal per week, vijf lessen van 45 minuten te volgen en er waren zelfs huismoeders bij die hun gezin in de steek moesten laten om deze cursus te volgen. Toen deze groep geslaagd was vorig jaar januari, hebben wij met verschillende van deze factoren rekening gehouden. Mijnheer de Voorzitter, wij moeten ook rekening houden met Artikel 125 van het Onderwijsbesluit 1935, No. 49. Het bevreemdt mij ten zeerste want zojuist hoorde ik de heer Finck zeggen "de hoofdakte-bezitters moeten wij helpen en vandaar mijn motie." Nu zegt de heer Finck dat wij deze groep EX-vierde rangers moeten helpen. Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen voorstellen, laten wij komen met een complete salarisherziening van het hele onderwijzend personeel. Dit ontwerp - het zogenaamd Ontwerp van As - is bij Onderwijszaken in studie. Om terug te komen op de Ex-vierde rangers, toch zijn wij deze groep al tegemoetgekomen vooral voor degenen die een langdurige dienst achter de rug hebben. Degenen die minstens al 20 jaar voor de klas hebben gestaan hebben voor ieder zes volle dienstjaren één periodieke verhoging gekregen en degenen die van 4de rangers, tweede rangers zijn geworden hebben voor ieder 10 dienstjaren één periodieke verhoging gekregen. Maar zoals ik reeds gesteld heb, moeten wij rekening houden met artikel 125, het zesde en zevende lid van het Onderwijsbesluit 1935, No. 49. Voor de rest zou ik de leden willen verwijzen naar hetgeen in de Memorie van Antwoord staat.

DE VOORZITTER: Het is dus gebleken dat het Bestuurscollege niet bereid is dit voorstel over te nemen.

Thans gaan wij over tot de tweede ronde.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de heer gedeputeerde van onderwijs volgen en ik geloof dat wij hier in gedachten moetem nemen dat deze mensen dus een extra gratificatie moeten krijgen in de vorm van extra periodieken en de gedeputeerde van onderwijs vindt dat dit pas kan geschieden wanneer de tijd 20 jaar of langer geweest is. Ons voorstel is, voor iedere zes jaar één periodiek, ongeacht de tijd in dienst. Wat betreft hetgeen de gedeputeerde van Onderwijs zegt dat wij moeten denken aan het Onderwijsbesluit 125, lid 6 en lid 7, natuurlijk denk ik daaraan. Maar U hebt er ook aangedacht toen U een extra periodiek gaf na 20 dienstjaren. Want als er gezondigd is hebt U toen al gezondigd. Dus inderdaad denk ik eraan. Alleen wil U het geven na 20 dienstjaren. Ik zeg nee. Als U eenmaal zondigt, zondigt U dan goed en geeft het om de zes jaar.

DE HEER L.A.I. CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ...

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, mag ik even spreken. Het was niet mijn bedoeling dat wij een derde ronde beginnen.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Dat wil ik juist zeggen, Mijnheer de Voorzitter. Wij zijn nu bezig met de tweede ronde. Wij hebben reeds in de eerste ronde gesproken. Ik heb mijn recht in de tweede ronde te spreken en ieder ander lid ook, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik ben van mening dat om de geschillen die er bestaan bij het onderwijs-personeel uit de weg te ruimen, wij dit over de hele linie moeten doen. Daarom, Mijnheer de Voorzitter, zou ik ook willen voorstellen dat een regeling getroffen wordt en dat wij deze krachten moeten betalen overeenkomstig hun prestaties. Wij zijn begonnen met de gelijkstelling van de salariering van de onderwijzers. Dat hebben wij gedaan ten opzichte van de hoofdaktes en ik meen dat wij dit over de hele linie ook moeten doen.

DE VOORZITTER: Dus U gaat een stap verder dan het voorstel van de heer Finck.

DE HEER C.A.EMAN: Hoezo, Mijnheer de Voorzitter?

DE VOORZITTER: Wilt U dit voor alle onderwijzers?

DE HEER C.A.EMAN: Natuurlijk.

DE VOORZITTER: Dus U wilt een algemene herziening.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, in afwachting op de salarisherziening voor het hele onderwijzend personeel wil ik toch voorstellen dat wij deze krachten, voor iedere zes volle dienstjaar een extra periodiek toekennen na inpassing in de nieuwe schaal. Als deze mensen moeten wachten totdat de salaris-herziening heeft plaats gevonden, dan vrees ik dat zij daarvan niet zouden kunnen genieten. Ik dank U.

Er ontstaat een opschudding in de tribune.

DE VOORZITTER: Ik wil het publiek in de tribune waarschuwen dat het verboden is volgens de Reglement van Orde in de Raad om uitingen te geven van

Uw gevoelens ten aanzien van hetgeen behandeld wordt in deze vergadering. Ik wil U daarom verzoeken om zwijgende te luisteren en geen blijk te geven van Uw reacties, want anders brengt U mij in de situatie waarin ik U moet verzoeken het tribune te verlaten.

Het woord is thans aan de heer Chance.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik vind het idee van de gedeputeerde en ook het voorstel van de heer Eman zeer mooi. Maar, Mijnheer de Voorzitter, de gedeputeerde weet het, maar ik weet niet of de heer Eman het weet, wat er gaat gebeuren wanneer mijn voorstel aan de orde komt. Daarom wil ik stellen dat wij ons voorstel nu handhaven. Want, Mijnheer de Voorzitter en Mijnheer Eman, wanneer wij vanavond het voorstel aannemen van een herziening van de salariering van het onderwijzend personeel, dan zal over een paar weken het Bestuurscollege een brief schrijven aan hoofd Onderwijszaken. Hij zal dan een paar weken daarmee zijn huiswerk doen, studeren, spelen, tekenen, parafferen en dan gaat het ergens anders naar toe over weer een paar weken en dan naar een van de gedeputeerden weer over een paar weken en dan weer naar de andere enz., Mijnheer Eman, volgend jaar zullen wij nog hiermee bezig zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik kan nooit mijn stem hieraan geven. Daarom wil ik dat ons voorstel gehandhaafd wordt en dat het straks in stemming gebracht wordt.
Wat betreft artikel 125 en al die bijzaak, Mijnheer de Voorzitter, dat klinkt misschien goed in de oren van de heer Tromp als hij voor "abogado" (advocaat - vertaling) wil spelen, maar hiermee is niets gediend. De onderwijzers blijven hetzelfde als zij de salarisverhoging niet krijgen. Ik heb de artikel niet eens opgeschreven want ik ben daarin niet geinteresseerd. Wanneer een wet ons dient moeten wij de wet handhaven. Wanneer een wet ons niet dient dan moeten wij die wet uit de weg ruimen, en daarvoor een nieuwe in de plaats brengen. Als het zo ver komt dat wij dit artikel aan moeten nemen, dan stel aan het Bestuurscollege voor om de nodige stappen te nemen om dit artikel uit de weg te ruimen.
Mijnheer de Voorzitter, ik hoorde van de gedeputeerde dat er een studie door van As werd gemaakt. Als er een studie is gemaakt en mocht er een voorstel zijn gedaan door de heer van As, indertijd, dan hoop ik dat het Bestuurscollege zo gauw mogelijk overgaat tot het indienen van het voorstel hierover, zodat wij een algehele herziening in de salarissen kunnen behandelen. Verder dank ik U en de andere Raadsleden van hun medewerking.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb zojuist van de gedeputeerde van Onderwijs iets gehoord over het mooi werk van deze oude-vierde-rangsters. Maar aan het eind van zijn betoog heeft hij toch zijn voorstel gehandhaafd. Daarmee kan ik mij niet helemaal verenigen. Wij hebben ons eigen voorstel, Mijnheer de Voorzitter, en wij steunen het. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Ik geloof dat wij nu aan het einde zijn gekomen van de tweede ronde. Het woord is aan de heer Tromp.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou even terug willen komen op de termijn van 20 dienstjaren. Het was voor ons moeilijk. Ergens moesten wij de grens trekken. Wij hebben de termijn van 20 dienstjaren genomen om vooral degenen die in dienst zijn van het Land - wij hebben hier op Aruba, in verschil met Curacao, de jaren als kwekeling meegeteld, - te helpen aan een redelijk pensioen. Zoals ik reeds zie, is deze cursus in het leven geroepen door de Overheid. De zaak zit nu zo, dat degenen die nu derde-rangers zijn geworden beter kansen hebben voor promotie en de periodieke verhoging gaat vlotter. Mijn mening is dat wij consequent moeten blijven. Als wij deze groep helpen moeten wij ook de andere verschillende groepen helpen. Dus niet alleen de EX-vierde rangers, maar ook de derde rangers

die tweede rangers zijn geworden en die eerste rangers categorie A zijn geworden en ook de eerste rangers categorie A die categorie B zijn geworden. Ik zeg nogmaals, ik ben voor een complete salarisherziening en die is nu in studie bij Onderwijszaken.

DE VOORZITTER: Mijne heren, wij zijn hiermede gekomen aan het slot van de beraadslaging. Ik wil nog even het volgende vragen. Er wordt gesproken over het voorstel van de heer Finck. Bedoelt de heer Finck het voorstel dat hij mondeling gedaan heeft in een huishoudelijke vergadering?

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier voor ons een voorbeeld van het Bestuurscollege, wij hebben hier voor ons een ontwerp van de verordening. Dus ik kan geen voorstel doen naar aanleiding van de mededeling. U moet dit beschouwen als de wens van de Raad met het verzoek of U ons op korte tijd kan mededelen wat het Bestuurscollege besloten heeft naar aanleiding van onze wens. Wanneer deze wens niet goed is, volgens ons, dan kunnen wij misschien een andere weg bewandelen.

DE VOORZITTER: Het is dus geen motie en geen voorstel van U. Het is dus alleen maar een wens die U uit.

DE HEER E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Dan heb ik hier een schriftelijk voorstel van de heren Max Croes, Figaroa en Werleman en het luidt als volgt:

> Voorstel: Na de normale inpassing in de nieuwe schaal wordt voor iedere volle zes jaar van de bepaalde diensttijd een extra periodieke verhoging van bezoldiging toegekend.

Het is ondertekend door de drie genoemde raadsleden. Maar zoals de heer Finck zeer terecht naar voren gebracht heeft, heeft de Raad in deze geen bevoegdheid. Dus U zou dit in dezelfde vorm moeten gieten, naar mijn mening, zoals de heer Finck gedaan heeft, door Uw wens te uiten. Het Bestuurscollege zal zoveel mogelijk trachten rekening te houden met de verlangens door de Raad naar voren gebracht. Kunt U zich daarmee verenigen?

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Finck gezegd dat de Raad geen bevoegdheid heeft om een voorstel in te dienen betreffende deze zaak die in behandeling is op het ogenblik?

DE VOORZITTER: Ik wil daarmee zeggen dat de Raad niet de bevoegdheid heeft om een beslissing te nemen zoals U het hier voorstelt. U hebt alle recht om alle mogelijk voorstellen te doen. U stelt hier voor om een beslissing te nemen en het luidt als volgt:

> "Na de normale inpassing in de nieuwe schaal wordt voor iedere volle zes jaar van de bepaalde diensttijd een extra periodieke verhoging van bezoldiging toegekend".

Dit is een bevoegdheid van het Bestuurscollege.

DE HEER F.D.FIGAROA: Het is een voorstel aan het Bestuurscollege.

DE VOORZITTER: Nee. Het terrein waarop U zich begeeft is de bevoegdheid van het Bestuurscollege, niet van de Raad.

DE HEER F.D.FIGAROA: Dus de Raad heeft niet de bevoegdheid om in deze op te treden.

DE VOORZITTER: Dit is namelijk de bevoegdheid voor het benoemen, aanstellen en inpassen van de ambtenaren in bepaalde schalen bij de wet aan het Bestuurscollege opgedragen. U kunt doen wat de heer Finck gedaan heeft. Ik heb wel de indruk gekregen - ik meen namens het Bestuurscollege te mogen spreken - en ik denk dat wij allemaal de indruk hebben gekregen dat de hele Raad het zeer op prijs zou stellen indien dit verlangen, zoals door de heer Finck gesteld en zoals het in de stukken ten aanzien van de huishoudelijke vergadering naar voren is gebracht, dat dit Uw verlangen is. Ik kan U toezeggen dat het Bestuurscollege gaarne bereid is om daar zoveel mogelijk rekening mee te houden.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, als medeindiener van dit voorstel zou ik een tussen voorstel willen doen. Ik zou willen voorstellen aan de twee mede-indieners om dit voorstel te beschouwen als een motie waarbij het Bestuurscollege wordt uitgenodigd het nodige te doen ingevolge de wens van de Raad om te komen tot een billijke salariering voor deze categorie onderwijzers. In die zin wil ik het veranderen, Mijnheer de Voorzitter. Dus dat het een motie wordt die het Bestuurscollege uitnodigt. Het eigenlijke beslissing, dat weten wij, de competentie behoort toe aan het Bestuurscollege. Maar wij zouden graag willen dat hierbij het Bestuurscollege de wens van de Raad, zoals door de heer Finck naar voren is gebracht, in acht neemt.

DE VOORZITTER: De heer Croes stelt voor om dit voorstel te vervangen door een motie. Ik wil de heer Croes dan op wijzen dat wij heel graag de motie schriftelijk zouden willen hebben. Dit kan. Dus als de andere leden daarmee akkoord gaan dan kunnen wij altijd de vergadering schorsen voor een paar minuten.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet waarom het Bestuurscollege het zo moeilijk maakt voor de Raad. Wij worden altijd naar huis gestuurd om met moties en voorstellen terug te komen. Deze materie hebben wij twee of drie keer al besproken in vergaderingen. Vanavond hebben wij weer besloten dat wij deze brief zullen behandelen om onze wensen weer uitdrukkelijk door het Bestuurscollege te laten gelden. Wij weten allemaal dat het de bevoegdheid van het Bestuurscollege is om deze verhogingen aan deze ambtenaren, of onderwijzers en onderwijzeressen, te geven. Maar ik heb onze bedoeling duidelijk laten horen toen ik gedurende de behandeling had voorgesteld dat het Bestuurscollege rekening houdt met de wensen van alle drie frakties hier in de Raad die deze twintig jaar veranderd willen zien in zes jaar. In spreek mijn wens uit dat het Bestuurscollege dit overneemt en het nodige doet om dit tot uitvoering te brengen. Dat wil ik ter verduidelijking naar voren brengen.

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, dat had U ook in de tweede ronde kunnen stellen. Dat is niet aan de orde op het ogenblik. Waar het omgaat is, dat er een voorstel schriftelijk is ingediend en een van de indieners van het voorstel wenst dat het veranderd wordt in een motie. Ik heb reeds gezegd dat het Bestuurscollege bereid is rekening te houden met de wens die unaniem hier naar voren gebracht is. Dus ik weet niet in hoeverre er nog behoefte aan is om het in de vorm van een motie te gieten, maar indien U daarop staat, ben ik bereid de vergadering voor 15 minuten te schorsen zodat U Uw motie schriftelijk kunt uitwerken. Ik heb geen bezwaar.

DE HEER M.CROES: Nee, Mijnheer de Voorzitter, wij stellen er geen prijs op 'n schriftelijke motie aan het Bestuurscollege, als het Bestuurscollege de toezegging wil doen dat zij rekening wil houden met de wens, uitgebracht en uitgedrukt door de Raadsleden. Dat zullen wij graag zien.

DE VOORZITTER: Dat heb ik gesteld voordat U met Uw voorstel kwam.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik zou ook mijn voorstel willen herhalen. Ik stel voor dat het Bestuurscollege de hele materie bekijkt en met een hele nieuwe regeling, een nieuwe herziening over de hele nieuwe linie komt.

DE VOORZITTER: Dat is ook de bedoeling.

DE HEER C.A.EMAN: Daarvan was geen sprake in de voorstellen tot nu toe gedaan.

DE VOORZITTER: Die toezegging kan ik de heer Eman wel doen. Dat is ook de bedoeling. Ik meen dat de gedeputeerde Tromp dat ook gezegd heeft. Niet alleen ten aanzien van dit agenda-punt, maar ook agenda-punt 3. De heer Tromp heeft gesteld dat het naar onze mening een veel betere aanpak is om de salarisregeling in zijn totaliteit te herzien, waarbij men rekening houdt met alle aspekten, zij die hier naar voren zijn gebracht en ook die hier niet naar voren zijn gebracht.
Ook onderwijzers in andere rangen dan waar wij het vanavond over gehad hebben. Dus het is inderdaad onze bedoeling om de salarisregeling van de onderwijzers in zijn totaliteit te herzien. Nogmaals, het is de mening van het Bestuurscollege dat het een veel gezondere en een meer verantwoorde aanpak is dan deze incidentele wijzigingen die elk jaar zo gebaseerd zijn.

DE HEER C.A.EMAN: Daarmee kunnen wij ons verenigen, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Mijne heren, dan geloof ik dat wij mogen constateren dat wij aan het slot gekomen zijn van deze twee agenda-punten 4 en 5 en wij gaan over tot agenda-punt 6.

6. Brief van het Bestuurscollege dd. 17 februari 1967, betreffende kapitaalsverstrekking ten behoeve van de Telefoondienst. Ag.no. 1326; bijlage 1967 no. 11).

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds hebben wij geen bezwaar. Ik zou alleen graag weten wanneer deze verbeteringen worden aangebracht, zodat aan alle verzoeken om aansluiting zouden worden voldaan.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleding hiervan zou ik naar voren willen brengen, dat wij hier een bedrag van ongeveer f.42.000 moeten voteren voor de Telefoondienst, maar wij moeten ook rekening houden, dat de aanvragen voor aansluiting niet zo lang meer moeten blijven wachten, totdat daaraan voldaan worden. Want het kan gebeuren, dat er mensen zijn, die reeds jaren daarop wachten. Het is ook gebeurd, dat bij de opening van een of andere kantoor van een bepaalde politieke partij binnen een of twee weken een telefoon werd geplaatst. Dat wilde ik even naar voren brengen.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, de heer Eman heeft gevraagd of na goedkeuring van dit bedrag eenieder, die een telefoon aanvraagt, dan een telefoon zal kunnen krijgen. Ik kan de heer Eman als volgt antwoorden. Mijnheer de Voorzitter.
Zoals in de aanbiedingsbrief staat, is een bedrag van f.250.000,-- nodig om de hele Telefoondienst zodanig te laten functioneren dat eenieder die een telefoon vraagt, een telefoon zou kunnen krijgen. Maar het bedrag waarover wij het hebben staat uitdrukkelijk in de aanbiedingsbrief en dat is om de Telefoondienst runnende te houden totdat er een beslissing genomen wordt over de tweede fase van het meerjarenplan.
De heer Figaroa heeft ook een vraag gesteld. Zou de heer Figaroa genegen zijn om zijn vraag te herhalen?

DE HEER F.D.FIGAROA: Ik heb alleen gevraagd of ook voor de andere aanvragers dezelfde regeling zal gelden, zodat zij niet te lang meer moeten wachten. Want ik heb vernomen, dat een tijdje geleden een nieuw kantoor van een bepaalde politieke partij in gebruik werd genomen en binnen twee weken werd er een telefoon daarin geplaatst.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, om even terug te komen op de vraag van de heer Figaroa. Er zijn twee politieke partijen, die een telefoon aangevraagd hebben. Beide partijen hebben die telefoon gekregen. Het is namelijk zo, Mijnheer de Voorzitter, als deze bedragen goedgekeurd worden zullen wij over enkele weken in de gelegenheid zijn om eenieder, die een telefoon nodig heeft te helpen. Ik geloof, dat ik hiermee kan volstaan, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, wij moeten dus begrijpen, dat met dit krediet van f.42.000,--, allen die een aanvrage pending hebben, geholpen moeten worden.
Ten opzichte van de opmerking van de heer Figaroa, dat politieke partijen telefoons kunnen krijgen, meen ik dat dat iets van de eerste orde is. Alle politieke partijen werken voor het algemeen belang. Wanneer zij dus op een verzoek geholpen worden met een telefoon, dan dient dat ook te geschieden. En zelfs met de nodige spoed, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat te horen van de heer Eman, want het toont aan,dat het Bestuurscollege ook rekening houdt met de wensen van de politieke partijen en dat er inderdaad hieraan met bekwame spoed is gewerkt.

Wat de heer Eman zojuist gesteld heeft, heb ik niet gezegd, althans zo bedoel ik dan niet. Ik ben begonnen met te stellen, dat er een bedrag van f.250.000 nodig is. Maar deze f.42.000 is nodig om de Telefoondienst gedurende het eerste kwartaal runnende te houden totdat er een beslissing genomen wordt in verband met de gelden die aangevraagd zijn in de tweede fase.

DE VOORZITTER: Mag ik het misschien nog even aanvullen? Er is een bedrag van f.250.000 om de aanvragen die hier op de wachtlijst staan allemaal te kunnen helpen. Dit bedrag is aangevraag geworden in de tweede fase, maar er is nog geen beslissing genomen. Om nu niet te wachten, vragen wij alvast in de Raad f.42.000,-- aan, zodat de ploeg bij de Telefoondienst die aan de uitbreiding werkt, door kan gaan. En wij hopen binnen een kwartaal antwoord te krijgen over de tweede fase of dat wij een andere financieringswijze zullen vinden voor de rest van de f.250.000,--. Met andere woorden, de f.42.000 zijn dus om voorlopig de uitbreiding te kunnen voortzetten, maar het is niet voldoende om aan alle aanvragen te kunnen voldoen. Dat kan pas als het hele bedrag van f.250.000,-- beschikbaar is gesteld en geinvesteerd.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege goedgekeurd.

7. Brief van het Bestuurscollege dd. 21 december 1966 betreffende het voorstel van een drietal raadsleden inzake verhoging van de salarissen van het eilandspersoneel. (Ag.no. 11826; bijlage 1966 no. 40).

DE VOORZITTER: Aan de orde is dus de brief, maar ook het voorstel zelf. Wensen de indieners van de brief het woord?

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, het is nu ongeveer twee maanden, dat het Bestuurscollege ons geantwoord heeft. Wij willen nu graag vernemen of er nieuwere ontwikkelingen zijn geweest na die datum, dus na 21 december 1966.
Verder zijn wij nog steeds van mening, dat er een tijdelijke tegemoetkoming gegeven dient te worden afgezien van de verdere studie van functiewaardering en salarisherziening. Sinds 1958 werd deze groep werklieden, arbeiders en ambtenaren geen aanpassing van hun salaris aan de gestegen kosten van levensonderhoud ontvangen. Het is zo dat deze ambtenaren, werklieden en arbeiders ten achter zijn gesteld zovele jaren. Daarom verwachten wij, dat het Bestuurscollege zo gauw mogelijk, wanneer zij de gegevens heeft, met voorstel zal komen. Nogmaals moet ik hier ter waarschuwing naar voren brengen dat deze functiewaardering en salarisherziening helemaal apart staan van de aanpassing van de kosten van levensonderhoud. Dus men moet de zaak van functiewaardering en taakomschrijving niet beoordelen aan de gestegen kosten van levensonderhoud. Dit is helemaal iets aparts. Dit wil ik naar voren brengen bij de behandeling van dit onderwerp. Mijnheer de Voorzitter, wij zouden graag zien, dat het Bestuurscollege zo gauw mogelijk met concrete voorstellen komt om deze materie voor goed te regelen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de brief van het Bestuurscollege wil ik het volgende naar voren brengen. Hier staat ondermeer:"Evenals de Landsregering achten wij het niet juist om reeds nu, vooruitlopende op de resultaten van bedoelde onderzoeken tot aanpassing van de salarissen of tot toekenning van een eenmalige uitkering in welke vorm dan ook aan het Overheidspersoneel over te gaan". In verband daarmee, Mijnheer de Voorzitter, wil ik het volgende naar voren brengen.

Het is mij opgevallen, dat in de laatste tijd door het Bestuurscollege telkens incidentiele wijziging worden aangevraagd in de bezoldigingsregeling van het Eilandgebied Aruba. Er gaat bijna geen week voorbij of er komen nieuwe schalen of schaalverschuivingen of iemand die van de ene schaal naar een hogere schaal wordt bevorderd. En nu zegt het Bestuurscollege dat zij daaraan niet kunnen beginnen. Volgens mij zijn zij reeds daarmee bezig. Natuurlijk is het geen algemene aanpassing. In verband hiermede zou ik het Bestuurscollege verzoeken de mogelijkheid te bezien om de Raad een lijst te geven van de ambtenaren, die bevorderd zijn geworden gedurende de laatste 4 jaren.
Mijnheer de Voorzitter. bij deze behandeling wil ik ook naar vragen of het Bestuurscollege het personeel van de Haven en Loodsdienst ook hierbij betrokken heeft, aangezien het mij ter ore is gekomen, dat bij de Haven en Loodsdienst bepaalde mensen, door de inkorting van de werkweek, ook een korting op hun loon hebben gekregen. Ik zou dus gaarne van het Bestuurscollege vernemen in hoeverre dit gebeurd is. Ik dank U.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, aangezien het hier gaat over salaris en vergoedingen voor arbeiders, had ik graag gezien dat punt 7 gelijk met punt 8 werd behandeld. In punt 8 heeft men het over een telegram van de Ambtenarenbond over de duurtetoeslag. Mijnheer de Voorzitter op 22 augustus verleden jaar hebben wij een vergadering gehouden op verzoek van de heren Werleman, Figaroa en mijn persoon om deze zaak te bespreken. Sindsdien hebben wij dit een paar keer bekeken, tenminste een maal in een huishoudelijke vergadering en in principe zijn wij het eens met de studie die de Landsregering op het ogeblik maakt.
Echter zijn er 6 maanden verlopen sedert het Bestuurscollege ons hierop attent heeft gemaakt en sedert wij hebben toegestemd om de resultaten van de studie af te wachten. Telkens weer vernemen wij, "ja de studie vordert, wij zijn ongeveer klaar of er zou een rapport zijn ingediend bij de Landsregering". Maar de zaak blijft draaien. Kan het Bestuurscollege ons vanavond een positieve mededeling doen wanneer wij de resultaten van deze studie kunnen tegemoetzien, zodat wij kunnen beslissen of wij er nog eenmaal toe bereid zullen zijn deze zaak aan te houden?

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds kunnen wij ons verenigen met de zienswijze van het Bestuurscollege wat betreft de afwachting van het rapport van de commissie van personeelsdeskundigen. Verder wil ik er aan toevoegen, Mijnheer de Voorzitter, het verzoek om de Centrale Regering mede te delen, dat wij gaarne zagen dat hier wat spoed betracht werd.
Wat betreft het voorstel van de heer Figaroa geloof ik niet dat het juist zou zijn om een opgavenlijst te verstrekken van alle Eilandsambtenaren die de laatste 4 jaar bevorderd zijn geworden. Dit zou te diep indringen in de persoonlijke zaken van de Eilandsambtenaren. Daarom geloof ik, dat de heer Figaroa het zo niet bedoeld heeft om een opgave te krijgen van het Bestuurscollege van alle Eilandsambtenaren die de laatst 4 jaar bevorderd zijn, Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik geloof, dat wij hier met ongemengde gevoelens spreken en wij zijn het allemaal eens, dat de salarissen van het Eilandspersoneel dienen te worden herzien. Dit neemt een hele tijd in beslag en onze fraktie zou bij het Bestuurscollege willen aandringen om te bespoedigen dat het Bestuurscollege zich met concrete voorstellen tot de Raad wendt. Mocht het Bestuurscollege zich daartoe tot de Regering wenden, dan hopen wij, dat het Bestuurscollege dat zo spoedig mogelijk doet en zich dan met de voorstellen tot de Raad wendt.

DE VOORZITTER: Als er geen andere leden het woord wensen, dan zal het Bestuurscollege thans overgaan tot beantwoording in de eerste ronde.
Ik kan de heer Croes mededelen, dat het ons niet mogelijk is om een positieve mededeling te doen over de vraag, wanneer de resultaten van het rapport van deze deskundigen te wachten zijn om de doodeenvoudige reden dat het ons niet bekend is. Wat wij U wel kunnen toezeggen is, dat het Bestuurscollege bereid is zich te richten tot de Regering en bij de Regering aan te dringen op bespoediging van deze zaak.
Wat betreft het verzoek van de heer Figaroa over een lijst van de bevorderingen van de laatste vier jaren, moet ik eens zijn met de heer Finck dat het mij niet juist lijkt om ten aanzien van deze personen openbaar te maken precies wie bevorderd zijn geworden en wanneer. Bovendien ligt de bevordering op het dagelijks bestuur van het Bestuurscollege, maar wij kunnen het misschien wel in overweging nemen. Ik wil het dan even met het Bestuurscollege bespreken. Misschien kunnen wij een dergelijke lijst samen stellen en het ter vertrouwen ter inzage leggen voor de raadsleden. Wij willen niet dat U de indruk krijgt dat U dit geheim wil houden.
Ik geloof dat ik hiermee kan volstaan. Zijn er leden die in de tweede ronde het woord verlangen? Zo niet, dan mag het Bestuurscollege aannemen, dat U akkoord gaat met het voorstel van het Bestuurscollege om een herziening van deze salarissen aan te houden, totdat het resultaat van de studie, die door de deskundigen gemaakt wordt ontvangen is?

DE HEER C.A.EMAN: Met de nodige spoed.

DE VOORZITTER: En wij zullen de Regering, zoals ik reeds toegezegd heb, verzoeken om spoed te betrachten in deze.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege als zodanig aangenomen.

8. Telegram van de Algemene Nederlands Antilliaanse Ambtenaren Bond Aruba dd. 17 augustus 1966, betreffende verhoging van de duurtetoeslag. (Ag.no. 2287; bijlage 1967 no. 7).

DE VOORZITTER: De heer Max Croes bracht reeds naar voren dat dit eigenlijk op hetzelfde neerkomt. Inderdaad hadden de twee agendapunten gecombineerd kunnen worden, maar het betreft hier een apart voorstel. Maar het Bestuurscollege heeft hier dus hetzelfde antwoord gegeven en ingenomen als ten aanzien van agendapunt 7. Mag ik dan aannemen, dat de Raad ook ten aanzien van dit agendapunt akkoord gaat met het Bestuurscollege? Zo ja, dan neem ik aan dat de Raad akkoord gaat met het voorstel van het Bestuurscollege.

9. Brief van het Bestuurscollege dd. 9 december 1966 betreffende het voorstel van een drietal raadsleden inzake verhoging van de onderstanden. (Ag.no. 11559; bijlage 1966 no. 39).

DE VOORZITTER: Deze zaak is inmiddels achterhaald geworden door een besluit in deze Raad om de onderstandregeling te herzien.
Gaan de indieners van het voorstel met mij akkoord, dat wij de zaak hiermee afdoen en het voorstel deponeren?

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit agendapunt gedeponeerd, aangezien door een besluit van de Raad om de onderstandregeling te herzien, reeds hierin werd voorzien.

10. Brief van het Bestuurscollege dd. 22 februari 1967 inzake uitgifte van grond in erfpacht aan de Stichting Teatro Arubano. (Ag.no. 216; bijlage 1967 no. 12).

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, dezerzijds hebben wij geen bezwaar, maar wel wil ik duidelijk maken, dat het hier niet alleen om grond gaat, maar ook om alles wat op die grond is gebouwd. Daarbij moet ik vaststellen dat door de Werkverschaffing verschillende werkzaamheden daar zijn aangebracht die dan tegelijkertijd worden overgedragen.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die het woord wensen? Zo niet dan is het woord thans aan gedeputeerde Tromp.

DE HEER D.TROMP, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de vraag gesteld door de heer Werleman zou ik dit willen zeggen. Het openlucht teater staat op grond, die wij in erfpacht hebben gekregen van het Eilandgebied. Van dat stuk, dat er nu bijkomt loopt de grens dwars over het teater. Dus wij hebben dit stuk grond bijgekregen en nu kunnen wij het teater meer uitbreiden naar het westen toe. Het is ook onze bedoeling om te zijner tijd kleedlokalen en magazijnen en douchecellen daar te bouwen.

DE VOORZITTER: Mag ik misschien nog even aanvullen, dat bij de overdracht van het erfpacht recht op deze grond, de eventuele opstallen niet in eigendom worden overgedragen. De Overheid blijft nog eigenaar.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

11. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 februari 1967 betreffende het aansluiten van de "Bachelor-Quarters" te Lago Heights op de waterleiding. (Ag.no. 1838; bijlage 1967 no. 14).

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, het Bestuurscollege zal zeker begrijpen, dat ik bij deze agendapunt even het woord zal willen voeren. Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, is dit een stokpaardje van mij geweest en ook van gedeputeerde Mathew, die verschillende keren door de bewoners van genoemd distrikt benaderd werd om voor hen of namens hen bij het Bestuurscollege als middelman op te treden en te vragen of het niet mogelijk was dat zij op het waterleidingnet aangesloten konden worden als individuelen.
Verschillende malen hebben wij hierover voorstellen gedaan, Mijnheer de Voorzitter, maar de laatste keer dat ik dit naar voren bracht, tijdens de begrotingsbehandeling, heeft het Bestuurscollege mij gezegd, dat er alleen maar een aanvrage was van dit distrikt voor aansluiting aan het waternet. Dit is voor mij aanleiding geweest om deze mensen raad te geven om de nodige papieren van de bevolking te nemen en te laten invullen. Voor mij is het een voorrecht geweest om dit voor deze mensen te doen. Het is ook een voorrecht geweest voor mij, Mijnheer de Voorzitter, om dit bij verschillende hoofden van dienst en instanties hiermede naar voren te brengen. En, Mijnheer de Voorzitter, gezien de medewerking, die ik van de verschillende hoofden van dienst ten aanzien van deze aangelegenheid heb gekregen, in het bijzonder van de heer Pereira en Oehlers, wil ik namens deze mensen mijn dank uitspreken voor hun medewerking in deze. Mijnheer de Voorzitter, ik ben het Bestuurscollege ook dankbaar voor de spoedige medewerking, die ik heb gekregen bij het tot stand brengen van dit voorstel.
Ik hoop, dat de andere leden van de Raad de behoefte van deze mensen zullen begrijpen en dat zij hun steun hieraan zullen geven. Nogmaals, Mijnheer de Voorzitter, mijn dank voor Uw medewerking in deze zaak.

DE HEER A.WERLEMAN: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ook begrip voor deze groep mensen, die daar in de "Bachelor-Quarters" gehuisvest zijn onder zeer moeilijke omstandigheden en in een zeer onhygienische toestand. Mijnheer de Voorzitter, ik zie hier dat er sprake is van een tapkraan en dat er een zeer geringen vergoeding wordt geeist van deze mensen.
Dit vinden wij allemaal mooi, Mijnheer de Voorzitter, maar aan de andere kant moeten wij ook denken aan andere mensen die in nood verkeren, overal op het eiland verspreid. Ik vraag mij af: Heeft het Bestuurscollege ook rekening gehouden met deze mensen, die in dezelfde toestand verkeren? Dus uit het oogpunt van de volksgezondheid kunnen die ook water krijgen tegen een gering bedrag, dus tegen een laag tarief. Ik zou graag het standpunt van het Bestuurscollege in deze willen vernemen.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, uiteraard bestaat bij onze fraktie ook geen bezwaar tot aansluiting van de "Bachelor-Quarters" op het waternet, opdat ook deze groep van water zou kunnen worden voorzien. Wij doen dit onder een zekere voorwaarde en die voorwaarde is, dat de t toestand hier niet bestendig zou zijn. Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet of U ooit ter plaatse ben geweest. Het is iets dat wij niet meer in stand kunnen houden. Deze Raad heeft verscheidene malen het besluit genomen en zich ook verschillende malen tot het Bestuurscollege gewend voor een grondige opruiming. Wat wij daar hebben, Mijnheer de Voorzitter, is niet alleen de "Bachelor-Quarters". Men heeft bijgebouwen van oude zinkplaten met doekjes overdekt. Het is een erbarmelijke toestand wat daar heerst. Mijnheer de Voorzitter, er staan te veel lege huizen van mensen die Aruba hebben verlaten. Ik zou het Bestuurscollege willen voorstellen om te onderzoeken of de mogelijkheid bestaat om deze mensen in een betere woontoestand te kunnen plaatsen. Wat daar heerst, Mijnheer de Voorzitter, is niet om uit te houden. Daar wonen deze mensen allemaal onder en over elkaar. Er zijn grote mannen die met kleine kinderen en meisjes slapen. Het Bestuurscollege moet hierin ingrijpen. Wij moeten gebuik maken van leegstaande woningen. Wij moeten desnoods de hulp inroepen van liefdadigheidsinstellingen om aan deze toestand een eind te brengen. Dus wanneer wij onze stem geven, is het onder voorwaarden, dat het Bestuurscollege alle maatregelen zal nemen om aan deze toestand een eind te maken, zodat deze mensen overgebracht kunnen worden in betere huizen en dat zij een menswaardig leven kunnen leiden, hetgeen ik niet geloof, dat zij nu doen. Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet of U die plaats kent, maar ik zou willen voorstellen, gedeputeerde Mathew kent die plaats wel, dat de Raad die plaats gaat bezichtigen en dat dan het bestuurscollege met voorstellen komt om dit gehele complex te saneren. Dan kunnen deze mensen overgebracht worden in betere woongelegenheden.
Mijnheer de Voorzitter, als deze mensen geen huur kunnen betalen dan zouden zij ook geen water kunnen betalen. Ik neem aan, dat zodra wij dit voorstel hebben aanvaard, wij later ook verzoeken voor onderstand moeten verwachten. Door de heer Werleman werd opgemerkt, dat wij over het hele eiland onvermogenden hebben, die ook niet in staat zijn om de waterrekening te betalen. Ik wil dan dat ook ten opzichte van deze mensen dezelfde regeling in acht wordt genomen, om ook deze mensen dus zonder betaling om water te verschaffen. Vooral in deze tijd waarin werkloosheid heerst en waarin koorts, pokken en dergelijke heersen, heeft het Bestuurscollege de beslissing genomen om de water-aansluiting af te sluiten. Ik wil een beroep doen op het Bestuurscollege om in deze zeer soepel te zijn, vooral in deze tijd voordat men overgaat tot drastische maatregelen en afsluiting van het water toe te passen.
Er is geen sprake dat ik hier enige discriminatie wil doen, maar wat wij ten opzichte van bepaalde onvermogenden doen, moeten wij ook voor allen laten gelden.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Señor Presidente, cu su permiso mi ta papia na Papiamento, pasobra ora mi ta waak rond ta Arubianonan mi ta waak. Si mi ta na Den Haag of Amsterdam of Haarlem mi ta papia Holandes. Pero na Aruba mi ta papia Papiamento.
Señor Presidente, mi ta masha contento pa mira cu por fin Bestuurscollege a dicidi pa pone awa na e baraknan na Esso Heights. Como un di e promer personanan cu a yuda e hendenan haya awa y luz, mi ta hopi contento. Mi a tende cu mi colega, Señor Chance, tambe a yudanan. Mi ta masha contento tambe. Dos di nos a yudanan. Ami tambe a keda sorpresa ora mi a tende cu un aanvrage sol a worde presenta pa wateraansluiting. Mi ta corda basta aña pasa mi a bay cerca e hendenan y mi a hiba formularionan pa nan yena pa aansluiting.
Señor Oehlers, como representante di e Eilandgebied a firma nan. Y mescos a socede cu e formulario di Elmar pa luz. E hendenan a hibanan na kantoor di Gobierno. Mi ta kere cu e tabata mas o menos 13 of 15 aanvragen. Ta straño cu ningun hende a haya nan y cu un so a worde entrega. Pero "anyhow", Señor Presidente, Bestuurscollege a usa den su argumento e palabranan: "Deze toestand is, uit oogpunt van volksgezondheid niet langer houdbaar". Señor Presidente, awor Bestuurscollege a haya sa cu e toestand aki no ta "houdbaar". Pero e hendenan a biba den e baraknan mas cu 5 of 6 aña y por ta mas, sin awa, sin baño y sin W.C. Y ta straña mi masha hopi cu awor, tres luna promer cu eleccion Bestuurscollege ta usa den nan argumento "Uit oogpunt van volksgezondheid", pasobra e mes argumento cu ta geldig aki pa pone awa na e baraknan, ta geldig pa Bestuurscollege pone baño y W.C., pasobra si ta volksgezondheid ta worry Bestuurscollege, anto e no ta yuda e hendenan completo door di pone awa so, pasobra toch nan no por baña, nan no tin W.C. nan no tin baño. P'esey mi ta puntra Bestuurscollege awe nochi, Mijnheer de Voorzitter, no laga nos trata o cos aki como un propaganda pa campaña. Mi tambe ta steun Señor Eman su voorstel pa forma un comision of pa Raad mes bay na e lugar ey, pa wak e baraknan, wak e situacion y larga Raad dicidi cu si ta husto pa nos Gobierno, doño di e baraknan, pone awa pa e hendenan so, sin pone baño ni W.C.
Mi sa masha bon si un hende ta pidi permiso, bouwvergunning, pa un werkplaats of un cas, nan no ta haye si nan no pone W.C. y baño Baño y W.C. ta necesario. Si nos mira e cos ey uit oog van volksgezondheid, laga nos mira anto e necesidad pa pone baño y W.C.
Mi ta pidi Bestuurscollege atrobe pa larga un comision di Raad bay ariba y dicidi mas pronto posibel pa e hendenan haya bañoy W.C. den nan cas.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, met U toestemming zal ik in het Papiaments spreken, want als ik zo rondkijk, dan zie ik hier Arubanen. Indien ik in Den Haag of Amsterdam of Haarlem was, dan zou ik Hollands spreken. Maar op Aruba spreek ik Papiaments.
Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer blij te zien, dat het Bestuurscollege eindelijk besloten heeft om water aan te sluiten bij de barakken van de Esso Heights. Als een van de eerste personen, die deze mensen geholpen hebben aan licht en water, ben ik zeer blij. Ik heb gehoord, dat mijn collega, de heer Chance, hen ook geholpen heeft. Daar ben ik ook zeer blij mee. Wij beiden hebben deze mensen dan geholpen. Ik heb ook opgekeken toen ik hoorde, dat er maar een aanvrage is ingediend. Ik herinner mij, dat ik een aantal jaren geleden bij deze mensen ben geweest en hen een formulier heb gebracht om in te vullen voor het verkrijgen van aansluiting.
De heer Oehlers als vertegenwoordiger van het Eilandgebied heeft die formulieren getekend.

Zo is het ook gebeurd voor aansluiting door de Elmar voor stroom. De betrokken personen hebben deze formulieren naar het Gouvernementskantoor gebracht. Ik meen, dat er een stuk of 13 a 15 aanvragen waren. Het is wel vreemd, dat niemand ze heeft gekregen en dat er een werd ingedien. Maar afin, Mijnheer de Voorzitter, het Bestuurscollege heeft in haar argument de woorden gebruikt: "deze toestand is uit oogpunt van de volksgezondheid, niet langer houdbaar".
Mijnheer de Voorzitter nu is het Bestuurscollege erachter gekomen, dat deze toestand niet "houdbaar" meer is. Maar deze mensen hebben daar in die barakken voor meer dan 5 of 6 jaar gewoond, misschien nog langer, zonder water, zonder badgelegenheid en zonder toilet. En het bevreemdt mij zeer, dat het Bestuurscollege nu drie maanden voor de verkiezing in hun argument gebruikt "uit oogpunt van volksgezondheid". Want hetzelfde argument, dat hier geldt voor het Bestuurscollege om water aan te sluiten bij die barakken, geldt ook voor het Bestuurscollege om badgelegenheid en toilet te laten aanbrengen, want als het de volksgezondheid is, die het Bestuurscollege dwars zit, dan worden die mensen niet geheel geholpen alleen maar door het aansluiten van water, want zij kunnen toch niet baden en zij hebben geen W.C.
Daarom vraag ik het Bestuurscollege vanavond, Mijnheer de Voorzitter, laten wij deze zaak niet propaganda voor de politieke campanje gebruiken. Ik steun de heer Eman in zijn voorstel om een commissie te vormen of dat de Raad zelf naar die plaats gaat om naar die barakken te gaan kijken en ook de situatie aldaar in ogenschouw te nemen, zodat de Raad zal kunnen beslissen of het rechtvaardig is, dat de Overheid, die eigenaar is van deze barakken, alleen maar water daar aansluit, zonder er badgelegenheid en toiletten daar te bouwen.
Bad en W.C. zijn noodzakelijk. Indien wij dit bekijken uit het oogpunt van de volksgezondheid, laten wij dan de noodzaak inzien om bad en toilet daar aan te brengen. Ik vraag daarom nogmaals dat een commissie uit de Raad naar toe gaat en dat men zo spoedig mogelijk voor deze mensen badgelegenheden en toiletten laat bouwen.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, namens deze fraktie mag ik u mededelen, dat wij het voorstel van het Bestuurscollege goedkeuren en ik wil nog even dit bijzeggen, Mijnheer de Voorzitter.
Het is mij bekend, dat enkele jaren geleden toen dit Bestuurscollege enkele andere gedeputeerden had - ik geloof, dat de heer Anslijn toen ook gedeputeerde was - er inderdaad 15 aanvragen werden ingediend aan het Bestuurscollege. Die aanvragen zijn gebleven in de laden tot de overname van de nieuwe gedeputeerden. In welke la precies weet ik niet. Mijnheer de Voorzitter, natuurlijk is deze fraktie niet alleen voorstander, maar wij eisen zelf, dat ook andere onvermogenden op het eiland zoveel mogelijk geholpen worden. Ik weet niet of het de juiste methode is om een kraan te zetten, omdat dit eigenlijk gezet moet worden voor een complex huizen, zoals in de "Bachelor-Quarters". Mijnheer de Voorzitter, ik hoop, dat U hiermee doorgaat en dat U zoveel mogelijk de onvermogenden helpt met de waterrekeningen.
Tegen een bezoek aan de "Bachelor-Quarters", heb ik geen bezwaar. Ik zou wel willen voorstellen - mocht het Bestuurscollege het voorstel van de heer Eman willen overnemen - dat een kleine commissie daar gaat. Het is niet gezellig, dat deze mensen plotseling 23 mannen op hun dak zien aankomen. Desnoods een man uit iedere fraktie eventueel bijgestaan door deskundigen. Dat is dus indien het Bestuurscollege het voorstel van de heer Eman overneemt.
Ik heb er geen behoefte aan en deze fraktie ook niet. Maar indien de Raad het goedvindt, dan willen wij gaarne het voorstel van de heer Eman steunen als hij daar de noodzaak toe ziet. Tot zover in de eerste ronde, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Het woord is thans aan de gedeputeerde voor de Watervoorziening, de heer Oduber.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou op de eerste plaats willen beginnen mijn dank te betuigen aan de verschillende leden die toegejuicht hebben, dat het Bestuurscollege in deze met spoed de nodige aansluitingen moest doen. Ik kan de heer Chance verzekeren, zoals hem in de laatste vergadering beloofd werd, dat zodra meerdere aanvragen bij het Water & Energie Bedrijf binnegekomen zijn er werk van gemaakt zal worden.
De heer Werleman zegt, dat wij ook andere groepen moeten voorzien. Dus de min- en onvermogenden moeten voorzien worden van water. Hij spreekt de hoop uit en de heer Eman ook, dat er geen sprake mag zijn van het niet leveren van water. Ik kan de heren en de hele Raad de verzekering geven, dat het hier gaat over de normale levering tegen de passende huishoudelijke tarieven. Het werd reeds aangehouden, zoals de heren van de Raad heel goed weten, omdat er in het verleden maar een officiele aanvraag geweest is. Nu kunnen wij de financiele consequenties van aansluiting verantwoorden door het feit, dat er nu 33 aangevraagde formulieren degelijk ingevuld bij het Water & Energie Bedrijf zijn ingediend.
De heer Eman had het zojuist over het afsluitingsbeleid van het Bestuurscollege. Ik zou willen zeggen, dat de heer Eman weliswaar een beetje leunt op politieke aspekten in deze tijd, ten aanzien van het afsluitingsbeleid. Maar men moet niet vergeten, dat bij het Bestuurscollege ook een zekere verantwoording rust ten aanzien van het financieel beleid. De heer Anslijn zou ik, met Uw toestemming, Mijnheer de Voorzitter, in het Papiaments willen antwoorden.
Señor Anslijn ta bisa cu awor porfin Bestuurscollege a haya sa con e situacion ta na "Bachelor-Quarters" y awor Bestuurscollege tin e tendencia pa bay duna awa y pa propone Raad pa keur goed e aansluitingnan aki. E hecho ta cu e situacion aki ya basta tempo tin atencion di Bestuurscollege. Pero Bestuurscollege no tabata haya un motibo responsabel pa dunanan awa, siendo cu ta un of dos sol ta pidiendo p'ele. Manera mi a bisa awor ey na Holandes, awor tin 33 hende cu a pidi awa na un manera debido. E formuliernan a worde entrega na Water & Energie Bedrijf. Awor Bestuurscollege tin e intencion pa dunanan awa.
Señor Anslijn ta bisa cu tin 5 of 6 aña caba cu e hende ta biba den 'Bachelor-Quarters sin awa. E ta bisa mas leuw, sin W.C. y sin baño. Señor Presidente, esaki no ta berdad. Di tempo cu tabatatin personanan ta haci uso di e "Bachelor-Quarters" aki pa maneranan social, manera nos a pone den nos aanbiedingsbrief cu no tabatatin otro caminda pa nan a haya un cas, for di e tempo aya Bestuurscollege a zorg pa nan worde entrega awa, maske no ta via un pipa directa na nan cas. Pero den varios forma awa a worde entrega den pasado, regularmente door di e trucknan di awa.
Señor Anslijn a bisa tambe cu nos mester bay pone baño y W.C. pa drecha e situacion hygienico ey nan. Mi ta comprende tambe pakiko e ta pidi esaki den e temponan cu nos ta den.
Pero mi ta kere cu ta visto pa un y tur di e miembronan di Raad aki cu esaki ta un cos cu e ta pidi solamente pa duna impresion - ami ta haya e impresion anto - cu e ta bringando pa e grupo aki. Mi ta sigur cu e tambe di su parti lo contribui pa dunanan awor na un manera responsabel en coneccion di awa cu Bestuurscollege ta propone.
Ademas Señor Anslijn ta trece dilanti cu tabatatin como 15 peticion cu a worde firma door di diferente instancianan di Gobierno debidamente y cu nunca algo a worde haci.
Di su colega, raadslid Finck, mi ta tende cu e peticionnan aki tabata den un lechie. Mi no sabi di esey. Pero si mi sa cu na e bedrijf di Water & Energie Bedrijf te unda mi informacion ta alcanza, nunca e peticionnan aki a worde recibi.

Unda nan a keda, esey mi ta laga pa e mes puntra of averigua.
E ta sigui y bisa cu si hende pidi permiso pa traha un werkplaats of un cas, nan mester pone baño y W.C. Esey ta un cos cu no ta en relacion cu loke ta worde trata awe nochi aki den, Señor Presidente.
Esaki ta henteramente otro cos caminda un hende normalmente ta pidi un permiso di gobierno segun loke ta worde teni den bouwverordening.
Akinan ta trata di grupo di hende cu ta den un situacion dificil y manera Bestuurscollege a bisa e hendenan aki a cuminsa biba na e lugar ey sin permiso oficial di ningun hende den gobierno. Esakinan ta situacionnan cu no solo mester worde tolera, sino tambe nos mester busca un solucion p'e, mi ta di acuerdo. Pero te na e momento aki nos mester yuda, no solo esaki nan, pero un y tur cu ta den un situacion dificil den asunto di cas of den asunto hygienico y den aspectonan social.
Mi ta kere cu esaki tabata tur pa e promer ronde, Señor Presidente,

(Vertaling)

De heer Anslijn zegt, dat nu het Bestuurscollege eindelijk eens weet hoe de toestand is daar bij de "Bachelor-Quarters" en dat het Bestuurscollege nu de neiging heeft om daar water te gaan aansluiten en daarom de Raad nu om goedkeuring vraagt voor deze aansluitingen.
Een feit echter, dat deze toestand reeds geruime tijd de aandacht heeft van het Bestuurscollege. Maar het Bestuurscollege kon geen verantwoorde reden vinden om daar water aan te sluiten, omdat maar een of twee mensen dat daar hebben aangevraagd. Zoals ik daarnet in het Nederlands zei, zijn er thans 33 personen die aansluiting hebben aangevraagd op de juiste wijze. De formulieren zijn overgedragen aan het Water & Energie Bedrijf. En thans is het Bestuurscollege van plan daar water aan te sluiten.
De heer Anslijn zegt, dat die mensen reeds 5 a 6jaar in die "Bachelor-Quarters" wonen zonder water. Verder zegt hij: zonder W.C. en zonder bad. Mijnheer de Voorzitter, dat is niet waar. Vanaf de tijd, dat die personen gebruik hebben gemaakt van de "Bachelor-Quarters" uit maatschappelijke overweging, want, zoals wij dit reeds in onze aanbiedingsbrief vermelden zij konden op geen andere wijze aan een huis komen, dus vanaf die tijd heeft het Bestuurscollege er reeds voor gezorgd, dat er water daar beschikbaar was, al was het niet middels een direkte pijpleiding naar hun huis. Op verschillende wijzen werd water geleverd in het verleden en wel op geregelde tijden door watertrucks.
De heer Anslijn heeft ook gezegd, dat wij bad en W.C. moeten gaan aanbrengen daar, om de hygienische toestand te verbeteren. Ik begrijp ook wel waarom hij dat juist in deze tijd waarin wij verkeren, verzoekt. Maar ik geloof wel, dat het wel duidelijk is voor eenieder hier in de Raad dat dit slechts is om een indruk te maken - ik krijg namelijk ook die indruk - dat hij voor deze groep vecht. Ik ben er zeker van dat ook hij zijn kant er toe zal bijdragen om die mensen thans op een verantwoordelijke wijze de wateraansluiting, die het Bestuurscollege hier voorstelt, te geven.
Bovendien brengt de heer Anslijn naar voren, dat er ongeveer 15 verzoeken waren die door verschillende Gouvernements-instanties getekend waren, maar dat er nooit iets daaraan gedaan was. Van zijn collega, het raadslid Finck hoor ik, dat deze aanvragen in een lade zouden zijn. Daar weet ik niets van. Maar wat ik wel weet is, dat bij het Water & Energie Bedrijf, voor zover mijn inlichtingen strekken, men nooit deze aanvragen heeft ontvangen. Waar zij gebleven zijn, dat laat ik aan hem zelf over om te vragen en uit te vissen.
Hij gaat verder en zegt, dat wanneer iemand vergunning vraagt om een werkplaats of een huis te bouwen, hij zowel badgelegenheid als W.C. moet aanbrengen.

Mijnheer de Voorzitter, dat is iets, dat geen strekking heeft op hetgeen vanavond hier behandeld wordt. Dat is iets heel anders, waar iemand normaliter een vergunning aanvraagt van de Overheid, overeenkomstig de bepalingen in de bouwverordening. Hier gaat het om een groep mensen, die in een moeilijke situatie verkeren, en zoals het Bestuurscollege reeds zei, zijn deze mensen op die plaats gaan wonen zonder officiele toestemming van de Overheid. Deze toestanden moeten niet alleen maar lijdelijk aanvaard worden, maar wij moeten er ook een oplossing voor vinden. Daar ben ik het mee eens. Maar tot nu toe moeten wij niet alleen deze mensen helpen, maar eenieder, die in een moeilijke situatie verkeert, zowel in huishoudelijke aangelegenheden als in hygienische aangelegenheden en ook in het sociaal aspekt.
Ik geloof, dat dit alles is in de eerste ronde, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Misschien mag ik nog even aanvullen.
De heer Eman heeft als voorwaarde gesteld, dat de toestand bij de "Bachelor-Quarters" niet mag worden bestendigd en hij vraagt het Bestuurscollege om daarvoor een oplossing te zoeken. Hij heeft gewezen op huizen die leeg staan, doordat er mensen zijn die vertrokken zijn en hij verzoekt ook de Eilandsraad in de gelegenheid te stellen de situatie daar persoonlijk te bekijken. Ik wil hierop als volgt antwoorden, namens het Bestuurscollege dat het nooit de bedoeling is geweest van het Bestuurscollege om deze situatie te creeren, laat staan te bestendigen. Deze zaak is begonnen toen de Lago ons deze "Bachelor-Quarters" cadeau deed. Op een gegeven moment zijn deze mensen clandestien in deze huizen getrokken. Het probleem is dat wij deze mensen er niet uit kunnen zetten, tenzij er andere faciliteiten beschikbaar zijn. Als U spreekt van huizen die leeg staan, dan meen ik te betwijfelen in de eerste plaats het aantal huizen.
Volgens het laatste rapport wonen er daar op het ogenblik 258 mensen in deze "Bachelor-Quarters" en in de tweede plaats vraagt men of de bewuste huizen wel van dien aard zijn dat het voor deze mensen een geschikte oplossing zal wezen om in dergelijke huizen te gaan wonen. Afgezien nog van het feit, dat dan de Overheid het onderhoud van deze huizen zal moeten gaan bekostigen. Het Bestuurscollege heeft dus steeds een open oog gehad voor dit probleem en ik denk hier even aan het feit dat de heer Eman het Bestuurscollege verzoek om zo spoedig mogelijk voorstellen te doen om hiervoor een oplossing te vinden.
Het Bestuurscollege heeft dit allang gedaan. Het Bestuurscollege heeft namelijk in de tweede fase van het 10-jarenplan, dat vorig jaar ingediend is bij de Nederlandse Regering, kredieten aangevraagd in verband met de behoefte aan volkswoningen. Wij hebben voor twee typen volkswoningen kredieten aangevraagd, namelijk volkswoningen voor minvermogenden, die dus iets kunnen betalen, zij het dan lager dan de normale huurprijs en wij hebben ook financiering aangevraagd voor volkswoningen voor onvermogenden. Dus onvermogende daklozen, die niets kunnen betalen.
Ik kan U de verzekering geven, dat wij op spoed zullen aandringen in deze. Wij hopen zo spoedig mogelijk de financiering hiervoor te krijgen zodat er woningen gebouwd kunnen worden, zowel voor onvermogenden, die dus niet kunnen betalen, als minvermogenden die wel iets kunnen betalen. Wanneer dit een feit is, dan pas kunnen wij deze mensen trachten weg te krijgen uit die "Bachelor-Quarters".
Het Bestuurscollege heeft overigens geen bezwaar om een bezoek te arrangeren aan de "Bachelor-Quarters". Er is dus een voorstel van de heer Eman om met een commissie uit de Raad daar naar toe te trekken. Dat komt min of meer overeen met het voorstel van de heer Finck.
Ik zal dus als Voorzitter een commissie aanwijzen uit de Raad in overleg met de fraktie-leiders en dan kunnen wij een bezoek aan de "Bachelor-Quarters" voor deze commissie arrangeren.

Op Uw vraag, Mijnheer Eman, of wij en of ik, als Voorzitter, daar ooit geweest ben, wil ik "just for the record" antwoorden, dat wij en ook ondergetekende, meerdere malen op werkbezoek daar zijn geweest.
Bij het eerste werkbezoek bleek al dat er bepaalde maatregelen getroffen konden worden. Wij hebben toen met de Werkverschaffing een grote opruimingsaktie uitgevoerd en wij hebben het later nog een keer herhaald. Wij hebben de zaak daar opgeruimd tussen de "Bachelor-Quarters" en ook andere verbeteringen aangebracht. Ik kan U dus de verzekering geven, dat wij met de beschikbare middelen zoveel mogelijk getracht hebben de situatie daar op een bepaald peil te brengen.

Thans gaan wij over tot de tweede ronde.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij, dat deze zaak niet eerder behandeld werd, bijvoorbeeld gedurende de begrotingsbehandeling. Dan zou het als een gewone stuk behandeld zijn geworden en ik weet dat nadat ik over dit stuk gesproken had, niemand een politieke stunt hiervan zou willen maken of politieke munt hieruit proberen te slaan. Daarom spijt het mij dat het nu gedurende de verkiezingen naar voren gebracht is. In de laatste week van december werd de Eilandsbegroting behandeld. Toentertijd had de geachte gedeputeerde gezegd, dat er maar een aanvrage was. Dit was de aanleiding, Mijnheer de Voorzitter, dat ik deze mensen toen zei, dat zij verzoeken moesten indienen. Ik zei, dat als deze mensen zelf de papieren gingen invullen het weer een rommel zou worden en weer bij iemand in zijn la blijven. Mijnheer de Voorzitter, ik heb deze mensen bij de verschillende instanties, zoals Domeinbeheer en Water & Energie Bedrijf persoonlijk gebracht, zodat zij de nodige aandacht konden krijgen. Ik hoor nu vanavond de heer Anslijn zeggen:"15 peticion tabatatin".
Mijnheer de Voorzitter, deze mensen hebben mij gezegd, dat zij deze verzoekschriften bij de heer Anslijn ingediend hadden, toen hij nog gedeputeerde was. Maar ik kan het niet helpen als de heer Anslijn deze verzoekschriften niet bij de betrokken instanties, die hiermee gemoeid waren, heeft gebracht. Misschien als gedeputeerde indertijd heeft hij deze verzoekschriften genomen en ergens in zijn la laten liggen. Dat is niet onze schuld, Mijnheer de Voorzitter, Had hij indertijd hetzelfde gedaan, Mijnheer de Voorzitter, dan hadden wij vanavond dit probleem niet. Het zou nu allang achter de rug zijn.
De heer Anslijn spreekt ook over "ehendenan ta biba sin W.C."
De heer Anslijn spreekt over een toestand van 4 jaar geleden toen hij daar ging. In de laatste vier jaar is de heer Anslijn niet op deze plaats geweest en daarom weet hij niet dat in de tussentijd het Bestuurscollege W.C.'s - niet W.C.'s van de heer Anslijn - heeft laten bouwen, waarvoor wij weer dankbaar zijn aan het Bestuurscollege.
Mijnheer de Voorzitter, persoonlijk zie ik geen noodzaak in om een commissie in het leven te roepen om de toestand daar te gaan bekijken. Er zijn verschillende wegen die naar deze plaats leiden. Elk lid is vrij om daar naar toe te gaan en de toestand te bekijken.
Wanneer een lid denkt, dat hij een voorstel heeft ter verbetering van de toestand, dan kan hij de nodige stappen doen en het hier in deze Raad brengen en het Bestuurscollege vragen om hierin verbeteringen aan te brengen. Dit is maar een punt, dat aangewend werd, omdat er verschillende aanvragen waren. Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik weet dat er verschillende andere problemen zijn op dit gebied die te zijner tijd opgelost moet worden. Wij kunnen niet alles tegelijk doen.
Daarom zie ik geen noodzaak in om een hele commissie daar te laten gaan. Dit is alleen een politieke stunt van degenen, die dit willen doen en hieraan wil ik geen medewerking geven. Elk lid kan morgen zijn auto nemen en daar gaan als hij wil. Ik weet dat sommigen dit ook zullen doen.

Morgen zullen er veel pamfletten zijn, dat die en die persoon heeft dit gedaan. Mijnheer de Voorzitter, toen ik deze zaak entameerde heb ik geen politieke stunt hiervan gemaakt. Ik wilde geen politieke munt hieruit slaan. Ik heb het alleen gedaan, omdat het een sociale nood was en omdat de mensen niet wisten welke wegen bewandeld moesten worden en daarom is het zo gegaan.
Mijnheer de Voorzitter, nu komt de heer Anslijn zeggen dat "e situacion ta malo", e situacion ta slecht".
Mijnheer de Voorzitter, dia cu Mijnheer Anslijn tabata diputado e situacion tabata mescos. E situacion tabata mas peor. Pero kiko nos diputado di e tempo ey a haci? El a menasa e hendenan cu e ta saca nan di e casnan pariba. Mijnheer de Voorzitter, awor e ta papia cu nan mester W.C., nan mester esaki, nan mester esaya. Mijnheer de Voorzitter, nan mester tur cos.
De heer Anslijn had een goede gelegenheid om veel te doen toen hij gedeputeerde was. Hij heeft verwaarloosd om dit te laten doen.
Een paar weken geleden was dit behandeld. Toen de heer Anslijn het idee koesterde om nog op de Partido Patriotico Arubano-lijst te komen, zou hij een heel ander geluid hebben laten horen.
Maar omdat de zaken niet zo zijn gegaan, komt hij nu met "nan no tin W.C." Mijnheer de Voorzitter, laten wij eerlijk zijn; er hoeft helemaal geen politiek hieraan gedaan te worden. Ik ben zeer blij, dat ik overal medewerking gekregen heb en ik ben zeer blij, dat het Bestuurscollege de noodzaak hierin gezien heeft om het nodige te doen, zodat dit vanavond behandel kan worden en ik hoop, dat de raadsleden hieraan hun medewerking zullen geven, zodat deze arme mensen uit deze nood geholpen kunnen worden zonder dat er een politieke stunt gespeeld wordt, zoals het geval met de heer Anslijn.
Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik begon te zeggen, dat onze fraktie hieraan haar steun zou geven. Ik heb gevraagd of de toestand daardoor niet bestendigd zou worden en dat men nu niet denkt dat het probleem ter plaatse is opgelost. Mijnheer de Voorzitter, wanneer het Bestuurscollege stelt, dat men uit sociaal oogpunt deze mensen in deze barakken heeft laten wonen, dan is niet te verwachten, dat deze mensen waterrekeningen zouden kunnen betalen. Ook daartegen heb ik geen bezwaar, Mijnheer de Voorzitter. De betrokken gedeputeerde heeft mij niet goed begrepen. Het staat a priori vast, dat deze mensen geen waterrekeningen zouden kunnen betalen. En ook daartegen heb ik geen bezwaar, want water heeft men nodig uit menselijke behoefte. Zijn zij daar niet in staat de waterrekening te betalen dan moet er toch water worden gegeven, anders krijgt men een zeer onhygienisch toestand. Wij krijgen daar een broeinest van bacteriën. Vandaar mijn voorstel om het hele probleem te gaan bekijken om te zien wat daaraan gedaan kan worden.
Niemand kan mij hierin voorliegen, Mijnheer de Voorzitter, dat deze mensen waterrekeningen kunnen betalen. Als zij voor huisvesting niet kunnen betalen, zullen zij voor water ook niet kunnen betalen. Men kan hen ook niet kwalijk nemen, dat zij daartoe niet in staat zijn. Daarom heb ik gevraagd, dat deze mensen van water worden voorzien, maar dat ook onze onvermogenden van hetzelfde voordeel zouden genieten. Mijnheer de Voorzitter, ik heb hiervan geen politieke stunt willen maken. Ik kan de heer Chance verzekeren, dat ik zeer serieus spreek. Dus wat ik hier zeg, Mijnheer de Voorzitter, is in het algemene belang van Aruba. Als toeristen daar naartoe trekken en daar de toestand zien, dan zouden zij een heel ander begrip van Aruba krijgen. Daarom heb ik voorgesteld dat een officiele commissie de zaak daar gaat bekijken en een verslag uitbrengen aan de Raad van wat daar gedaan kan worden.
Het is heel mooi te spreken over de tweede fase enz. Mijnheer de Voorzitter.

Maar wij weten niet hoe lang het zal duren voordat het bouwen van volkswoningen, voor het bouwen van huizen voor daklozen die kosteloos daarin zouden kunnen wonen, een feit wordt. Ik zou willen voorstellen, dat het Bestuurscollege van het Eilandgebied, in samenwerking met liefdadigheidsinstellingen iets doet om de toestand daar te verbeteren. Ik heb gezegd, Mijnheer de Voorzitter, laten wij in Godsnaam geen tweede onhygienische Village creeren, zoals de Village vroeger was. Nu is de toestand heel wat verbeterd. Maar wat daar ligt is een broeinest van bacteriën.
Mijnheer de Voorzitter, in die zin heb ik het voorgesteld.
Ik hoop, dat de commissie benoemd wordt om de hele toestand te bekijken en met voorstellen komen bij de Raad die uitgevoerd kunnen worden.
Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Señor Presidente, e cos a bira un poco cayente pero mi no tin miedo di candela. Mi colega Finck, segun mi a insinua cu durante mi tempo como diputado mi no a yuda e caso aki. Mi ta duna e contesta cu mi a duna Señor Chance un tempo.
Señor diputado Oduber a bisa cu e ta comprende cu mi kier duna impresion cu mi ta bringa pa yuda e grupo. E tempo ey Señor Oduber tabata cu otro partido bringando contra nos y mi persona y nos doel. No ta awor cu Carl tin di bay cerca hende di isla ariba pa yuda nan. Pasobra e bewijs mi ta sigur, hopi di nan no ta bay contra. Mi a yuda hopi di nan y nan no a lubida. P'esey mi no tin di bay cerca e grupo awor y duna impresion cu mi kier yuda nan. Mi a yuda nan varios biaha caba. Y mi por yuda nan atrobe. Y mi ta bisa bo. Pronto mi ta haya e oportunidad di yuda nan atrobe.
Señor Presidente, diputado Oduber a bisa cu e comparasion cu mi a haci tocante werkplaats y cas, mi no mester a haciële. E hendenan cu ta biba den e baraknan tin mes necesidad di W.C. y baño cu hende den werkplaats y cas grandi di f.70.000. Si gobierno ta exigi pa hende traha un cos, anto esey ta necesario den un cas of werkplaats. Mi ta kere cu gobierno tambe mester duna su atencion na un lugar cu ta di nan. 100 hende ta biba ey, hopi di nan muher y mucha, sin baño y sin W.C. Mi amigo Chance a bisa pakiko mi no a trece e verzoekschriften na e betrokken instanties. Mi a trece nan, Señor Presidente, y mi a entreganan tambe. Durante e tempo cu mi tabata diputado mi a bringa hopi pa e hendenan haya e awa. Mi no tin miedo di papia. Mi tabata un miembro di Bestuurscollege y e tempo ey Bestuurscollege tabata di opinion cu no tabata financieel verantwoord pa pone awa na e lugar ey, pasobra for di e tempo ey Bestuurscollege tabata kere cu tabata mihor pa pone e hendenan den volkswoningen, casnan chikito. Esey tabata e idea di Bestuurscollege. Tur e tempo mi a pidi mi coleganan pa nan duna aprobacion pa pone awa pa e hendenan y drecha e lugar. Mi a haya e mes contesta, cu e no tabata financieel verantwoord y cu nan tabata tin e plan pa traha volkswoningen, manera nan tin na Santa Cruz. Pero mi ta comprende Señor Presidente, con e cos ta bay.
Señor Chance ta bisa cu durante e tempo cu mi tabata diputado mi no a haci nada pa e hendenan. E kier yuda e hendenan awor tres luna promer cu eleccion. Pero e hendenan a biba ey pa añas largo sin awa y sin W.C. Y biniendo back ariba e punto di awa, diputado Oduber a bisa cu si e hendenan tabata haya awa. Señor Presidente, ora bo ta pone un kraantjie ariba un lugar manera e baraknan y si bo ta manda un homber dos biaha pa dia of un biaha pa dia, pa un ora mi ta kere cu tabata, pa habri e kraantjie y larga poco 100 hende busca awa den blikie di buscuchie of lechi Klim, bo no por considera cu e hendenan ey tin awa.
Mi ta comprende pakiko Bestuurscollege durante mi tempo no tabata asina cayente pa pone awa na e baraknan.
Ami tambe ta den politiek y mi no tin cabes di coco. Señor Presidente, e tempo ey mi tabata diputado y Partido Patriotico Arubano tabata tin hopi forsa.

Partido Patriotico Arubano tabata un partido grandi cu hopi hende y tur hende tabata pa Juancho Irausquin, e gran lider di nos partido.
Mi coleganan por a tuma e risico pa no pone awa y baño W.C. na Esso Heights, pasobra nan sa for di e tempo ey cu e hendenan tabatin confiansa den e partido. Pero e situacion a cambia. E hendenan a cuminsa bira hopi mal contento. -
Eleccion di aña pasa a mustra, hopi mas cu boso a pensa, cuanto di nan a bira mal contento. Y Bestuurscollege tin cu coopera, politiek gesproken pa yuda e señor aki ora e ta pidi, awor tres luna promer cu eleccion, pa awa. Awor e situacion ta masha critico.
Señor Presidente, si un di e otro señornan aki a pidi pa pone baño y W.C., mi opinion ta cu promer di eleccion e hendenan ta haya un baño y un W.C. Pa cada un cu nan por haya nan ta tira haas pa nan awor pasobra e situacion ta bira mas peligroso. Sinembargo mi ta gradici Señor Chance pa e bon cos cu e a haci. Ta straña mi masha hopi cu e a tuma tres of 4 aña. Su corazon ta hopi grandi.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, de zaak wordt een beetje heet, maar ik ben niet bang voor het vuur. Mijn collega Finck, meen ik, heeft beweerd, dat toen ik gedeputeerde was niet geholpen heb in deze zaak. Ik geef hem nu het antwoord, dat ik de heer Chance eens gegeven heb hierover.
De heer gedeputeerde Oduber zegt, dat hij kan begrijpen, dat ik de indruk wil geven, dat ik vecht om deze groep te helpen. Vroeger was de heer Oduber met een andere partij die tegen ons was en tegen mijn persoon, zowel als tegen ons doe. Carl moet nu niet naar die mensen van de Bovenwinden gaan om hen te helpen. Als bewijs kan ik stellen, dat vele van hen niet tegen mij zijn. Ik heb vele van hen geholpen en zij hebben dat niet vergeten. Daarom moet ik nu niet naar die groep gaan om de indruk te geven, dat ik hen wil helpen. Ik heb hen reeds verschillende malen geholpen en ik kan ze weer helpen en ik zeg U: spoedig zal ik in de gelegenheid zijn om hen weer te helpen.
Mijnheer de Voorzitter, gedeputeerde Oduber zei, dat ik de vergelijking die ik gedaan heb tussen werkplaats en huis en deze aangelegenheid, niet had moeten doen. Maar de mensen, die in deze barakkan wonen hebben dezelfde behoefte aan W.C. en bad als de mensen in werkplaatsen en grote huizen, die f.70.000, kosten. Als de Overheid eist, dat men dat aanbrengt in een werkplaats of een huis, dan moet dat hier ook zo zijn.
Ik geloof, dat de Overheid ook de aandacht moet schenken aan een plaats die haar eigendom is. Er wonen daar 100 mensen, waaronder veel vrouwen en kinderen, zonder bad en zonder W.C. De heer Chance vroeg, waarom ik die verzoekschriften niet bij de betrokken instanties heb ingediend.
Ik heb ze ingediend, Mijnheer de Voorzitter. Toen ik gedeputeerde was heb ik veel gevochten, dat die mensen water zouden krijgen. Ik ben niet bang om te spreken. Ik was een lid van het Bestuurscollege en toentertijd was het Bestuurscollege van mening, dat het financieel niet verantwoord was om water aan te sluiten op die plaats, want toen reeds was het Bestuurscollege van mening, dat het beter zou zijn om deze mensen onder te brengen in volkswoningen, dus kleine woningen.
Dat was het idee van het Bestuurscollege. Steeds heb ik weer gevraagd aan mijn collega's om hun goedkeuring te geven, om water aan te sluiten voor die mensen en om die plaats te saneren.
Ik kreeg steeds weer hetzelfde antwoord, namelijk dat het financieel niet verantwoord was en dat men van plan is om volkswoningen te bouwen, zoals te Santa Cruz. Maar ik begrijp hoe deze zaak gaat. De heer Chance zei, dat toen ik gedeputeerde was ik niets voor die mensen heb gedaan. Nu wil hij die mensen, drie maanden voor de verkiezing, helpen. Maar deze mensen hebben daar jarenlang gewoond zonder water en zonder toilet.

Terugkomende op de kwestie van het water, heeft de gedeputeerde, de heer Oduber gezegd, dat die mensen wel water krijgen. Mijnheer de Voorzitter, als men een kraantje aanbrengt bij een plaats als die barakken en men zendt een man een of tweemaal per dag voor een uur, geloof ik dat het was, om die kraan te openen, zodat een honderdtal mensen water kunnen komen halen in bisschuitblikjes, in melkblikjes, dan kan men niet zeggen, dat die mensen water krijgen. Ik begrijp waarom het Bestuurscollege in mijn tijd niet zo gepikt was om water aan te sluiten bij die barakken. Ik ben ook in de politiek en ik heb geen zaagsel in mijn hoofd.
Mijnheer de Voorzitter, in die tijd was ik gedeputeerde en de Partido Patriotico Arubano was heel sterk. De Partido Patriotico Arubano was de grote partij met veel mensen en iedereen was met de heer Juancho Irausquin, de grote leider van onze partij. Mijn collega's konden wel het risico nemen om geen water aan te sluiten en geen W.C. en bad aan te brengen op de Esso Heights, want zij wisten wel, dat mensen vertrouwen hadden in de partij. Maar de situatie is nu veranderd. De mensen zijn zeer ontevreden beginnen te worden.
De verkiezing van het vorig jaar heeft duidelijk laten blijken, meer dan U wel denkt, hoeveel mensen er ontevreden zijn. En het Bestuurscollege moet nu wel, politiek bekeken, deze mijnheer steunen, wanneer hij verzoekt om water te laten aansluiten, nu drie maanden vóór de de verkiezing.
Nu is de toestand zeer dringend. Mijnheer de Voorzitter, als een van deze heren gevraag had om W.C. en bad te laten aanbrengen, dan ben ik van mening, dat die mensen daar op Esso Heights vóór de verkiezing zowel bad als W.C. zouden krijgen. Voor iedere stem die zij nu kunnen winnen gooien zij nu aas uit, omdat de toestand wat gevaarlijk wordt. Niettemin bedank ik de heer Chance voor wat hij gedaan heeft. Het bevreemdt mij echter, dat hij daar 3 a 4 jaren over gedaan.heeft. Hij heeft een groot hart.........

DE VOORZITTER: Mijnheer Anslijn, wij zitten in de tweede ronde. Mag ik U verzoeken om het wat korter te maken?

DE HEER W.C.ANSLIJN: Direkt, Mijnheer de Voorzitter. Señor Chance su corazon ta hopi grandi y ta straña mi cu e cos aki a tuma tres of cuater aña pa drenta den su corazon pa yuda e hendenan. Awor tres luna promer cu eleccion nan ta worde yuda. Masha danki, Señor Presidente.

(Vertaling)

Het hart van de heer Chance is zeer groot en het bevreemdt mij, dat deze zaak 3 a 4 jaar over gedaan heeft, voordat het in zijn hart kwam om deze mensen te helpen. Nu, drie maanden vóór de verkiezing worden zij geholpen.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik verwacht niet dat ik een politieke speech ga geven na het politieke betoog van de heer Anslijn. Alleen wil ik zeggen, dat die heer spoken ziet. Hij zegt, dat ik gezegd zou hebben, dat hij de formulieren in zijn la gelegd had. Ik zou willen zeggen,"wie de schoen past trekt hem aan".
De heer Anslijn heeft te kennen gegeven, dat hij jaren geleden inderdaad jaren geleden deze aanvragen in zijn la bewaard heeft. Hij zegt dat hij gevraagd heeft en dat hij moeilijkheden ondervond. Dus deze aansluiting bewijst dat toen hij gedeputeerde was van water, hij dus een waardeloze gedeputeerde was.
Op hetgeen de heer Eman gezegd heeft, Mijnheer de Voorzitter, of de mensen, die straks aangesloten zullen worden op het waternet de waterrekeningen wel zullen kunnen betalen, kan ik zeggen dat ik wel

geloof, dat hij daarop zou kunnen rekenen, want zij betalen nu reeds voor het water, alleen gaat het nu langs een andere vorm.
Zij moeten nu bij een kraan gaan. Maar ik geloof wel, dat zij de waterrekeningen zullen kunnen betalen.
Over het benoemen van een commissie, Mijnheer de Voorzitter, heb ik van de heer Leo Chance gehoord, dat hij er geen voorstander van is.
Ik heb toen, naar aanleiding van het voorstel van de heer Eman, direkt gezegd, dat ik er een voorstander van ben. Ik wil U dus vragen, alvorens U de fraktieleiders oproept om hierover te spreken, of ik dit eerst met mijn fraktie kan opnemen en in de loop van de volgende week zal ik U laten weten of mijn fraktie meedoet aan deze commissie of niet. Ik dank U.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen beginnen met de heer Werleman te beantwoorden ten aanzien van zijn opmerking over de geringe vergoeding. Ik zou willen volstaan met te zeggen, dat de kwestie van geringe vergoeding dus terugslaat op de waterlevering uit de tapkraan sinds 1961. De geringe vergoeding die toentertijd gevraagd werd, werd dan ook betaald. De heer Eman zegt, dat hij vreest, dat deze mensen die nu aangesloten zullen worden, indien de Raad goedkeuring geeft aan het voorstel van het Bestuurscollege, het water niet zullen betalen. Ik vraag mij serieus af, waarom niet? Zij hebben in het verleden, zoals de heer Finck het duidelijk naar voren heeft gebracht, dadelijk contant betaald voor het water van de tapkraan, dat toentertijd geleverd werd. Dus wij kunnen alleen maar aannemen als Bestuurscollege, dat dit ook doorgang zal vinden. Wij hebben begrip dat deze mensen misschien in moeilijke financiele omstandigheden zitten. Maar wij verwachten dan ook, wanneer de nodige aansluitingen gerealiseerd worden, dat zij ook voor de normale tariefvergoeding zullen betalen.
Verder zal ik, alleen maar voor verduidelijking, willen stellen in Papiaments, ten behoeve van de heer Anslijn.
Señor Anslijn a trece padilanti atrobe e aspecto di exigencianan di bouwcommissie of Bestuurscollege pa ora hende traha cas, mi kier pone enfasis riba e hecho cu ta berdad si cu e "Bachelor-Quarters" aki ta propiedad di Overheid, di Gobierno Insular, pero esakinan no a worde poni eynan pa hende bin biba den. Circumstancia a haci cu nan a drenta aden pero logicamente nan no tabata prepará, ni debidamente poní pa e necesidadnan cu nos ta exigi pa vivienda. Mi ta kere cu esey mi ta bastante claro den mi splicacion pa Señor Anslijn.

(Vertaling)

Mijnheer Anslijn bracht wederom naar voren het aspekt van de vereisten van de bouwcommissie of van het Bestuurscollege ten aanzien van aanvragen voor huizenbouw. Ik wil hier nadruk leggen op het feit, dat deze barakken, de "Bachelor-Quarters", inderdaad het eigendom zijn van de Overheid, van de Eilandelijke Overheid, maar die barakken werden daar niet neergezet, zodat de mensen daarin zouden gaan wonen. Door omstandigheden zijn zij daarin getrokken, maar logischerwijs waren die barakken niet ingericht, noch naar behoren neergezet, om te voldoen aan de eisen, die wij stellen voor wooninrichtingen.
Ik geloof, dat ik hiermede voldoende duidelijk ben geweest in mijn toelichting aan de heer Anslijn.

DE HEER D.C.MATHEW, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik wou even een kleine opmerking maken naar aanleiding van hetgeen naar voren is gebracht door de heer Eman. De heer Eman vraagt zich af hoe in hemelsnaam deze mensen hun waterrekening zullen kunnen betalen.

Ik zou graag willen weten waarop hij zijn mening baseert. Er zijn verschillende van deze mensen, die zich ook kunnen afvragen, ten aanzien van de heer Eman, hoe hij in hemelsnaam de waterrekening van hem kan betalen. Dat wilde ik even ter verduidelijking zeggen, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Ik wil nog even aanvullen, op hetgeen de heren Oduber en Mathewnaar voren hebben gebracht. Er is een voorstel van de heer Eman,,om een bezoek te brengen met een commissie uit de Raad.
De heer Chance is daartegen. De heer Finck was het eerst voor een commissie, maar hij wil nu eigenlijk later de mening van de fraktie bekend maken. Ik wil dus de heer Eman vragen - U krijgt dus nu het woord en dan kunt U ook reageren op hetgeen de heer Mathew gezegd heeft - stelt U er prijs op, dat de Raad nu beslist conform Uw voorstel of er een commissie gaat om de zaak te bezoeken of kunt U zich verenigen met het verzoek van de heer Finck dat ik in de loop van volgende week overleg pleeg met de fraktie-leiders en dan verneem ik of de meerderheid er voor is ja of nee en dan eventueel een commissie benoemen.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, de heer Mathew vraag zich af hoe ik tot de conclusie kom,,dat deze mensen niet in staat zouden zijn hun waterrekeningen te betalen. Het Bestuurscollege stelt hier, dat deze mensen niet bij machte zijn te betalen voor een huisvesting.
Zij zijn, zoals het Bestuurscollege stelt, binnengelopen.
Er wordt geen huur berekend. Zij kúnnen geen huur betalen. Daarom heb ik deze conclusie getrokken.
De heer Mathew denkt een persoonlijke zaak daarvan te maken, Mijnheer de Voorzitter. Hij vraagt hoe ik mijn waterrekening betaal. Ik zou willen vragen hoe de heer Mathew zijn waterrekening betaalt, gezien dat daar geen water is. Ik weet het niet, maar dat doet niets ter zake hier. Hij heeft mij persoonlijk willen aanvallen, terwijl ik hier zit te pleiten voor een algemeen belang. Het staat hierin nadrukkelijk, dat deze mensen voor niets in deze huizen wonen.
Ik ben zo ver gegaan om te zeggen, dat zelfs wanneer het a prrori vaststaat dat deze mensen hun waterrekening niet zouden kunnen betalen, ik er toch voor voel hun water te leveren, omdat water de eerste vereiste is voor de menselijke behoefte.
Ik zie niet in waarom de heer Mathew mij zelf moest aanvallen. Het staat hierin, Mijnheer de Voorzitter, dat zij niet voor hun woning kunnen betalen. Daaruit heb ik de conclusie getrokken, dat zij hun waterrekening ook niet zouden kunnen betalen. Het is heel anders wanneer je met een kerosine-blik water gaat kopen, zoals ze plachten te doen, dan wanneer je een meter thuis krijgt waar je beginnen moet met de meter te betalen en dan nog de watertarieven. Mijnheer de Voorzitter, zoals ik altijd heb gezegd, wij hebben te maken met een toestand, die wij niet anders kunnen noemen dan een satire.
En het is een satire, dat de heer Mathew daar zit.

DE VOORZITTER: Mag ik nog vragen, Mijnheer Eman, gaat U akkoord met het voorstel van de heer Finck? Met andere woorden, de heer Finck stelt voor om niet nu in deze vergadering te beslissen of er een commissie gaat naar deze "Bachelor-Quarters". Hij stelt voor om in de loop van volgende week het antwoord van zijn fraktie te geven.
Dan kan ik overleg plegen met de andere frakties, eventueel. Of handhaaf U Uw voorstel?

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik heb dat voorstel zeer te goede trouw gedaan en ik heb voorgesteld, dat alle frakties de toestand zouden gaan bezichtigen en de plaats zouden gaan opnemen.

Als het geen steun krijgt, Mijnheer de Voorzitter, dan is het voor hun rekening als het niet gebeurt en wij geen verslag uit zouden kunnen brengen om het probleem in zijn geheel te bekijken en de Raad voorstellen te doen.

DE VOORZITTER: Goed, dan zal ik te zijner tijd contact opnemen,met de fraktie-leiders over dit punt.
Wij zijn hiermede gekomen aan het slot van de algemene beschouwingen over dit punt. Ik heb wel de indruk gekregen dat alle leden akkoord gaan met deze machtiging van het Bestuurscollege.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel aangenomen.

12. Beantwoording vragen over de Hydroponics-farm. (Ag.no. 10526; bijlage 1966 no. 38).

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, kunnen wij dit agendapunt 12 en agendapunt 13 niet samen behandelen?

DE VOORZITTER: Dat kan. Als de leden geen bezwaar hebben, dan worden agendapunt 12 en 13 gecombineerd. Ik zal agendapunt 13 even voorlezen.

13. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 februari 1967 inzake dekking van de exploitatie-verliezen van de Hydroponics-farm over de periode van 1 augustus 1964 tot en met 31 december 1966. (Ag.no. 2338; bijlage 1967 no. 16).

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, het is voor onze fraktie niet makkelijk een beslissing te nemen in deze. In de aanbieding zien wij dat de exploitatieverliezen voor het jaar 1964 - 1965 f.83.000 bedroegen en de verliezen voor 1965 - 1966 bedroegen f.144.000.
Dat zijn dus gelden, die reeds uitgegeven zijn, althans gelden die betaald moeten worden. Een prettiger geluid is dat voor de 5 maanden, dus 5 maanden van 1966, slechts f.22.000 verlies is. Wij zien dat dit in de goede richting gaat, Mijnheer de Voorzitter. Dat wil echter niet zeggen, dat wij voorstanders van zijn voor handhaving van de Hydorponics op deze manier. Wij zullen onze steun geven aan het verzoek, Mijnheer de Voorzitter, omdat wij het ook niet anders kunnen het gelden zijn die uitgegeven moeten worden, of gelden die reeds uitgegeven zijn. Het bedrag is in totaal f.170.000.
Mijnheer de Voorzitter, wij zullen onze steun hieraan geven en voorts aan U verzoeken, naar aanleiding van het feit, dat er enkele mensen geinteresseerd zijn in de overname van de Hydroponics of U op korte termijn hieraan Uw medewerking wil geven, zodat wij verlost kunnen worden van deze bedragen, die wij elk jaar weer moeten voteren voor deze farm. Ik dank U.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Señor Presidente, nos tur ta humano y ta posibel pa nos tur haci fout. E Hydroponics ta un mislukking. Laga nos admiti awe nochi como homber cu e Hydroponics ta un fracaso. Señor Presidente, durante e tempo di e gran homber Juancho Irausquin e a bringa pa trece e Hydroponics pa yuda Aruba. E a haciele pasobra e kier a haci algo bon pa Aruba y e a pensa cu Hydroponics lo a bira un succes.
Señor Presidente, door di circumstancianan Hydroponics no ta un succes. E ta un fracaso. Pero awor mi ta mira cu nos gobierno tin miedo di admiti cu e ta un fracaso, por lo menos esey ta e impresion cu mi ta haya. Ningun hende ta tuma nan na malo, pasobra Bestuurscollege a haci su best pa Aruba. Juancho Irausquin a haci su best ora e a trece Hydroponics aki. Pero e no ta sirbi mas, e ta un "total loss" pa gobierno, segun mi.

Mi ta kere cu ta mihor pa admiti cu nos no por bay door asina. Mi ta kere cu e tempo a yega pa tuma un desicion. No gasta mas placa ariba e lugar, sera e lugar, admiti cu nos a haci nos best. Door e omstandigheden e ta un mislukking y manera homber ta admiti cu no ta bale la pena pa bay door mas cune. Esey ta mi opinion, Señor Presidente. P'esey mi ta nenga di duna mi steun pa vota pa un "red cent" pa Hydroponics. Masha danki.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, wij zijn alle mensen en als zodanig kunnen wij allemaal fouten maken. De Hydroponics is een mislukking. Laten wij dat vanavond te enen male toegeven, dat die Hydroponics een fiasco is. Mijnheer de Voorzitter, ten tijde van die grote figuur Juancho Irausquin heeft hij met hart en ziel gevochten om die Hydroponisc naar Aruba te brengen, om Aruba te helpen. Hij deed dit omdat hij iets goeds voor Aruba wilde doen en hij dacht dat de Hydroponics een succes zou worden. Mijnheer de Voorzitter, door omstandigheden is de Hydroponics geen succes geworden. Hij is een mislukking. Maar thans zie ik dat onze Overheid bang is om toe te geven, dat het een mislukking is, tenminste die indruk krijg ik. Niemand neemt hen dat kwalijk, want het Bestuurscollege heeft haar best gedaan voor Aruba. De heer Juancho Irausquin heeft zijn best gedaan toen hij de Hydroponics hier bracht. Maar hij deugt niet meer, hij is een algehele verliespost voor de Overheid, volgens mij. Ik geloof, dat het het beste is om toe te geven, dat wij hiervoor geld storten als in een bodemloze put. Iedere zoveel maanden is het weer geld en meer geld. Wij kunnen zo niet blijven doorgaan. Ik geloof, dat de tijd thans is aangebroken om een beslissing te nemen. Vergooi geen geld aan deze plaats, sluit de zaak en geef toe, dat wij onze best hebben gedaan. Door de omstandigheden is hij een mislukking geworden en wij moeten ook kunnen toegeven, dat het niet de moeite waard meer is om er mee door te gaan. Dat is mijn opinie, Mijnheer de Voorzitter. Daarom weiger ik mijn steun te geven om voor een rode cent meer te stemmen voor de Hydroponics. Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, van het begin af was deze fraktie tegen de Hydroponics-farm. Mijnheer de Voorzitter, nu zitten wij met de gebakken peren. Wat wij daar hebben is het monument van het jaar. Gelet op de verliezen, die aldaar geleden en het feit, dat wij elk jaar weer moeten bijpassen om de exploitatie-verliezen te dekken, denk ik, dat wij deze zaak beter kunnen opheffen of indien er geinteresseerden zijn deze farm te verkopen of over te dragen voor exploitatie.
Een andere oplossing zie ik niet.

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, alweer bereikt ons een verzoek voor meer dekking van kredieten voor de Hydroponics. Wij hadden graag gezien dat de Hydroponics een succes werd. Helaas was het niet mogelijk. Zoals de situatie is op het ogenblik zullen wij het niet kunnen handhaven. In Uw toelichting op de vragen die gesteld werden maakt U een opsomming van de verliezen over een aantal jaren. U begint met 1958. U zegt dat de "exploitatieverliezen van de farm over de periode 1 februari 1958 tot 1 december 1962 voor rekening zijn van genoemde N.V. gekomen". Dat is dus de N.V. die indertijd de farm heeft overgenomen. Dan hebt U het rijtje van verliezen van 1 december 1962 tot 1 augustus 1963 f.41.272,93, dan f.88.000, dan f.83.000, dan f.72.000 en tenslotte een raming van f.40.000. Nu bereikt ons een krediet van f.170.000 ter dekking van het verlies van augustus 1964 tot 31 december 1966. Voordien hebt U gesteld, Mijnheer de Voorzitter, "zoals het Bestuurscollege de Raad reeds eerder heeft medegedeeld zal, indien zich daartoe reële mogelijkheden voordoen, ongetwijfeld in overweging worden genomen de farm te verhuren of desnoods te verkopen".

Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dat het nog ongedekt wordt betaald uit welke opbrengst dan ook en te trachten een partij te vinden die deze farm zal willen kopen. Ik wil U voorstellen om dit krediet ongedekt te laten totdat tot een overeenkomst kan worden gekomen met geinteresseerde partijen en dat wij dan de schuld verheffen. Wij kunnen niet langer blijven meewerken om gemeenschapsgelden tegen de Hydroponics-farm aan te gooien.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, zoals ik reeds bij de begrotingsbehandeling naar voren bracht is onze fraktie van mening, dat wij beter deze zaak kunnen opdoeken, aangezien hierin reeds bijna twee miljoen gulden zijn "opgegaan". Ik kan niet zeggen "geinvesteerd", want van een investering verwacht men een opbrengst. Hier is het altijd zo, dat men moet bijpassen. Maar, Mijnheer de Voorzitter, die schuld van f.46.500 aan derden moet betaald worden en ik stel voor de zaak te sluiten. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, deze kwestie van de Hydroponics is eigenlijk een pijnlijke zaak. Persoonlijk weet ik dat de Hydroponics op Aruba een succes kan worden. Ik had een Hydroponics in werking gezien toen de Lago een Hydroponics had in de Lago Colony. Dat ding groeide elke dag, en er werd steeds goed geproduceerd. Er was een groot voordeel, Mijnheer de Voorzitter, er waren geen experts. Zij hadden alleen een man die Theofilus John heette. Hij wist niets van winter of zomer. Hij wist alleen dat de tomaten verzorgd moesten worden en dat zij moesten groeien en dat zij moesten produceren. Mijnheer de Voorzitter, ik had indertijd bij het oprichten van de Hydroponics voorgesteld om de heer John hier te houden als een assistent van Robins indertijd. Hij werd niet aangenomen. Hij werd niet aangenomen, omdat Robins een expert was op dit gebied. Er is weer een expert gekomen, Mijnheer de Voorzitter. Ik weet dat de huidige bedrijfsleider daar zijn werk goed doet. Maar ik meen, dat deze expert weer in zijn hoofd heeft, dat tomaten niet in de winter kunnen groeien of niet in de zomer kunnen groeien. Juist daarom gaat het zo dat er niet geproduceerd wordt, zoals er geproduceerd kan worden. Toen het Bestuurscollege sprak over uitbreiding had ik het Bestuurscollege aangeraden om dit niet te doen, want als wij in een kleine Hydroponics reeds verliezen maken dan maken wij met een uitgebreide farm grotere verliezen. Ik ben geen expert in deze, maar als leek moet ik dit veronderstellen. Nu zitten wij vanavond weer met dit probleem. Gelukkig dat het grootste gedeelte van dit bedrag eigenlijk niet uitbetaald hoeft te worden. Het is alleen maar een verandering van de ene post naar de andere. Het grootste gedeelte komt ten goede van het Water & Energie Bedrijf. Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij af waarom wij door moeten gaan met dit verlies. Laten wij proberen, zoals het Bestuurscollege gesteld heeft om iemand te vinden om deze zaak over te nemen en te runnen, want ik ben ervan overtuigd dat dit kan gebeuren. Het moet een particuliere zaak worden. Het moet niet een zaak zijn waarbij het Bestuurscollege betrokken is, want het Bestuurscollege gelooft te veel in experts. Ik wil zien, dat een gewone persoon die hier verstand van heeft gezocht wordt om deze zaak te kopen of te huren. Ik zou zelfs stemmen om het weg te geven aan iemand die het zou kunnen runnen.

DE HEER D.FLEMMING: Señor Presidente, permiti mi haci uso di e palabra tocante e situacion di Hydroponics-farm. Den pasado mi a ripiti varios bes tocante e situacion deplorabel cu tabaya sigui su curso na Hydroponics-farm. Esaki no ta un caso cu nos no conoce. E ta un caso cu ya ta basta aña a worde trata den Raad y siguramente ta un caso doloroso E caso di Hydroponics-farm nos por considerele mescos cu un sumpiña den vista di pueblo. Esaki ta chikando pueblo continuamente y awor nos

ta bolbe haya nos den un situacion unda ta pidi f.107.000 pa paga debenan cu tin pendiente cu mester worde paga. Señor Presidente, mi ta kere cu mester yega un limite. E situacion aki, den e forma cu Señor Chance a bisa en berdad tabatin mucho expertos. Espertonan cu salarionan grandi y premium y tur e honorarium kende a cuasa cu Hydroponics-farm no por a produci pasobra e gasto di Hydroponics-farm tabata halto.
Mi ta kere cu awe nochi nos mester yega na un fin unda nos por cubri e gastonan aki pasobra e debenan mester worde paga toch mañan y weita tan pronto posibel pa haya un hende pa run e farm aki sino esaki lo bira algo di locual e pueblo lo sufri di e consequnecianan.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe gebruik te maken van het woord ten aanzien van de toestand bij de Hydroponics-farm. In het verleden heb ik verscheidene malen gesproken en gewezen op de betreurenswaardige toestand die er heerst bij de Hydroponics. Dit is niet iets, dat wij niet wisten. Het is een aangelegenheid, die reeds versdhillende malen in deze Raad werd behandeld en het is inderdaad een pijnlijke kwestie. Die kwestie met de Hydroponics kunnen wij vergelijken met een doorn in het oog van het volk. Hij draineert het volk geregeld door en nu zien wij ons weer gesteld voor een omstandigheid, waar men weer om f.107.000, vraagt, om de schulden, die uitstaande zijn te betalen. Mijnheer de Voorzitter, ik denk, dat er een grens moet worden getrokken. Deze zaak heeft, zoals de heer Chance terecht gezegd heeft, te veel deskundigen gehad.
Deskundigen met grote salarissen en premies en alle soorten honoraria waardoor de Hydroponics niet kon produceren, want de kosten van de Hydroponics-farm waren hoog. Ik meen, dat wij vanavond tot een conclusie moeten komen ten aanzien van de telkens terugkerende dekking van de kosten en voor de laatste keer deze aanvrage te steunen, want die schulden moeten vandaag of morgen toch betaald worden. Maar dan moeten wij wel zien om zo gauw mogelijk iemand te vinden, om deze farm over te nemen, anders wordt dit iets, waarvoor het volk voor de gevolgen zal moeten blijven opdraaien.

VOORZITTER: Zijn er nog andere leden die het woord verlangen?
Zo niet dan zal het Bestuurscollege thans overgaan tot beantwoording in de eerste ronde.
Het Bestuurscollege zal willen volstaan met als volgt te antwoorden. Eigenlijk zijn wij zeer verheugd de diverse meningen, die naar voren zijn gebracht te vernemen, want die komen volledig overeen met de beslissing die het Bestuurscollege reeds heeft genomen waarvan wij melding maken in ons Memorie van Antwoord.
In de Memorie van Antwoord staat namelijk: "op grond van terzake ingewonnen rapporten en adviezen, is ons College tot de conclusie gekomen, dat het niet raadzaam kan worden geacht de exploitatie van de farm op de huidige voet voort te zetten. Ik kan U mededelen, dat het Bestuurscollege reeds had besloten de farm te sluiten, ware het niet voor de investering en het feit dat door stopzetting van de exploitatie een zodanige verwaarlozing zich zal voordoen ten aanzien van de faciliteiten waardoor waarde-vermindering zal ontstaan. Door het feit, dat de mogelijkheid niet uigesloten is dat particulieren hetzij de farm willen overnemen, danwel de exploitatie voor eigen rekening willen nemen, heeft het Bestuurscollege gemeend, omdat het algemeen belang hiermee gemoeid is, eerst die mogelijkheden nader uit te zoeken.
Wij staan op het ogenblik in contact met twee gegadigden die geinteresseerd zijn. Het blijkt ook uit de stukken. Wij zijn aan het onderhandelen. Ik kan U de verzekering geven, dat het Bestuurscollege , net zoals U, overtuigd is van het feit, dat op de huidige voet niet kan worden voortgegaan.

Dat is ook niet de bedoeling. Met andere woorden, indien mag blijken, dat er geen particulieren gevonden kunnen worden hetzij om de farm over te nemen danwel de exploitatie over te nemen, dan zou het Bestuurscollege de beslissing die zij reeds genomen heeft, om de farm te sluiten, uitvoeren. Maar wij achten het beter om onder de huidige omstandigheden er even mee te wachten omdat wij met de farm, in bedrijfzijnde veel eerder een goede kans maken om deze farm te verkopen, danwel de exploitatie over te dragen, dan wanneer wij de farm nu zouden gaan sluiten, waardoor een enorme verwaarlozing en achteruitgang van de faciliteiten zou ontstaan. Ik geloof dan ook dat er geen verschil van mening is tussen de Raad en het Bestuurscollege en nogmaals kan ik U verzekeren, dat wij hier onze volle aandacht en de grootste spoed achter zullen zetten.
Wat de uitgaven betreft gaat het hier, naar ik meen om een bedrag van f.170.000,-- waarvan f.107.000,00 betrekking heeft op waterleveringen van Water & Energie Bedrijf. Dis is eigenlijk zuiver overboeking op de begroting.
De heer Eman is dus wel bereid en ook de andere leden om aan derden wat wij schuldig zijn te betalen aangezien de rest van het bedrag een overboeking is van de ene dienst naar de andere. Wij hopen, dat de heer Eman geen bezwaar heeft dat voor het volle bedrag wordt gemachtiging anders blijft het toch een verlies-post bij de waterleiding.
Het komt op hetzelfde neer. Mag ik dan aannemen dat de Raad akkoord gaat met deze uitgaven en dat het Bestuurscollege de toezegging doet dat wij zo spoedig mogelijk tot een eindresultaat komen ten opzichte van deze farm?

DE HEER W.C.ANSLIJN: Señor Presidente, mi kier pidi e secretario pa haci aantekening cu W.C.Anslijn ta contra.
(Vertaling) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de Sekretaris verzoeken om aantekening te maken, dat W.C.Anslijn tegen is.

DE VOORZITTER: Zijn er andere leden die aantekening wensen?

DE HEER M.CROES: Mijnheer de Voorzitter, voordat ik mijn goedkeuring hieraan geef, aan de gedeeltelijke betaling althans, zou ik een vraag willen stellen. Deze dekking is tot eind 1966.
Kunnen wij nog een ander stuk verwachten met een verzoek om meer kredieten ten behoeve van de exploitatie?

DE VOORZITTER: Ik kan U daarop antwoorden en wel als volgt. Op de begroting 1967 staat een bedrag ten behoeve van de exploitatie. Dus als wij binnen een redelijke tijd de zaak willen sluiten of overdragen, dan zullen wij geen overschrijving van krediet krijgen en dan hoeven wij dus niet meer in de Raad te komen. Indien de farm tot het eind van dit jaar in bedrijf zou blijven en dus weer met verlies zou draaien dan bestaat dat gevaar. Maar wij zullen trachten dat te voorkomen.
Hierbij wil ik nog even antwoorden aan de heer Chance, die het had over een zekere Mijnheer John die geen expert is en die, naar zijn mening deze farm op een rendabele wijze had kunnen exploiteren, beter dan de experts. Ik heb wel waardering voor het respect dat de heer Chance heeft voor deze mijnheer Jones. Ik ken Mijnheer John niet.
Het gebrek aan vertrouwen dat de heer Chance heeft in de experts bevreemdt mij enigszins. Maar goed, dat is het goed recht van de heer Chence om deze mening op na te houden, maar toch wil ik de heer Chance erop wijzen, dat zijn conclusie verkeerd is. Hij heeft het over dat de heer Jones niet weet wanneer tomaten kunnen groeien en wanneer niet en hoe ze moeten groeien en hoe zij gekweekt moeten worden. Ik weet niet of het U uit de stukken is gebleken. Het probleem van de Hydroponics is niet de produktie. Het probleem is de afzet. Dat wilde ik even naar voren brengen.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter; dit zijn de mening, die mij verteld werden door de experts in tegenwoordigheid van de betrokken gedeputeerden, dat de tomaten niet in de winter en zomer kunnen groeien en dat zij maar in een bepaalde tijd kunnen groeien. Uit persoonlijke ervaring heb ik wel gezien, dat er indertijd door Theofilus John van de Lago geplant werd en ook geproduceerd. U voert daar een punt aan, Mijnheer de Voorzitter, waarbij U zegt, dat het niet over de produktie gaat, maar over de afzet. Ik ben er zeker van dat vele inwoners van Aruba deze afzet willen proberen als zij deze tomaten of andere produkten konden krijgen. Ik ben er een, die iedere dag een pond zou kopen als ik ze kon krijgen. Maar niemand kan mij zeggen, waar ik het kan krijgen.

DE VOORZITTER: Tenslotte wil ik de heer Chance mededelen. Ik wil hem niet teleurstellen. Maar als hij denkt dat de Hydroponics-farm van de Lago gerund werd door deze Mijnheer John zonder dat er een expert bij was dan moet ik de heer Chance teleurstellen. Het is mij persoonlijk bekend dat daarbij wel een expert was ingeschakeld. Ik heb zelf besprekingen gevoerd met de Lago indertijd voordat onze Hydroponics-farm in het leven werd geroepen. De Lago heeft een expert ingeschakeld die de Hydroponics-farm van de Lago heeft opgezet, die instructies heeft gegeven aan het personeel hoe zij moesten exploiteren en die geregeld op rekening van de Lago terugkwam om advies uit te brengen aan het personeel. Dus de Hydroponics-farm van de Lago is onder deskundige leiding opgezet en gerund. Het is zelfs zo dat het rapport van deze deskundige, zowel voor de opzet als over de hele periode van exploitatie, aan het Bestuurscollege beschikbaar werd gesteld door de Lago bij het opzetten van van de Hydroponics- farm. Dus, Mijnheer John heeft toch een expert boven zich gehad.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Dan heeft de Lago meer geluk dan ons gehad, Mijnheer de Voorzitter, Zij hadden betere experts.

DE VOORZITTER: Ik denk niet, dat de paar bedden, die de Lago indertijd had, vergeleken kan worden met de Hydroponics-farm. Bovendien werd deze farm door de Lago geexploiteerd gedurende de oorlog toen import uit Miami onmogelijk was, noch via schepen, noch via vliegtuigen. Dus het was een "must". Men kon geen tomaten uit andere landen krijgen. Daarom werden dus tomaten gekweekt door deze farm op de Lago, eigenlijk alleen voor de Lago Colony. Dus de vergelijking met onze Hydroponics-farm gaat, naar mijn smaak niet helemaal op.
Heren wij zijn hier gekomen aan het slot, althans als U daarmee akkoord wil gaan. De heer Anslijn wil aantekening, dat hij hier niet mee akkoord gaat. Dus ik neem aan, dat de Raad akkoord gaat met deze uitgaven en ik herhaal de toezegging van het Bestuurscollege die ik reeds gedaan heb.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het verzoek van het Bestuurscollege goedgekeurd, met aantekening, dat het lid W.C.Anslijn tegen is.

14. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 februari 1967 betreffende de reconstructie van wegen te Oranjestad en de aanleg van trottoirs te Oranjestad en San Nicolaas. (Ag.no. 2279; bijlage 1967 no. 3).

DE VOORZITTER: Dit komt er dus hier op neer, dat het Bestuurscollege haar voorstel intrekt. Het voorstel was om voor volgend jaar op de begroting extra kredieten op te brengen. Dat is niet meer nodig. Er staat een krediet op de begroting van 1967. Dus het komt dus hier op neer dat wij dit voorstel intrekken en ik wil U de toezegging doen, dat de trottoirs van Oranjestad naar San Nicolaas aangelegd zullen worden.

Het krediet van het vorig jaar, dus van 1966, dat uitgetrokken werd voor San Nicolaas en Oranjestad en dat niet besteed is, wordt overgeschreven naar 1967 en het krediet zal alsnog worden besteed voor het doel waarvoor het gevoteerd werd.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, "just for the record". Een paar dagen geleden werd een vlugschrift uitgegeven, waarin ik persoonlijk met de heer Mathew beticht werden dat wij de kous op de kop hebben gekregen omdat wij het Bestuurscollege het geld hebben laten gebruiken voor Oranjestad in plaats van San Nicolaas.
Mijnheer de Voorzitter, ik wil niet te veel hierover spreken. Ik wil alleen het feit constateren, dat de schrijver van dit vlugschrift een echte leugenaar is. Mijnheer de Voorzitter, U, de Sekretaris en iedereen hier kunnen de notulen nagaan, waarin dit stuk behandeld werd en ik kan daar inzien en U kunt daarin zien, dat ik de enige was die aantekening had gemaakt, dat ik tegen het voorstel was van het Bestuurscollege. Daarom wil ik deze schrijvers laten weten dat het beter zal zijn als zij de notulen goed nagaan voordat zij met hun schrijven beginnen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, als ik mij niet vergis, heb ik ook geprotesteerd tegen het gebruiken van dat geld voor wegenaanleg in Oranjestad, namelijk bij het Manchebo Beach Hotel.

Zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van het Bestuurscollege aangenomen.

15. Afschrift van een aan het Bestuurscollege gericht verzoekschrift van de Vereniging Korps Vrijwillige Hulpverlening, ingekomen 18 november 1966, inzake subsidie-verlening. (Ag.no. 2282; bijlage 1967 no. 17).

DE VOORZITTER: Er bestaat een subsidie-regeling ingevolge welke door het Bestuurscollege subsidies kunnen worden verleend onder bepaalde voorwaarden en in bepaalde gevallen. Dit verzoekschrift is dus in behandeling bij het Bestuurscollege. Men heeft een afschrift gestuurd aan de Raad. Tenzij de Raad een ander procedure voorstaat, zou ik willen voorstellen om dit afschrift ter kennisgeving aan te nemen.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen.

16. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 februari 1967 inzake uitbreiding van de werkverschaffing. (Ag.no. 1168; bijlage 1967 no. 17).

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, ta straña mi hopi cu den februari Bestuurscollege ta bin cu un voorstel pa pidi mas placa pa werkverschaffing, ora nos tin un miljoen caba ariba e begroting pa werkverschaffing. Si e voorstel ta bin den juli of augustus, mi por a comprende pasobra e tabatin tempo ainda pa gasta e placa. Pero mi no ta comprende con e ta posibel pa Bestuurscollege pidi pa mas placa riba e ultimo dia di februari pa werkverschaffing.
Señor Presidente, mi ta comprende cu eleccionnan ta bini y tin hopi hende sin trabao y ta necesario pa tenenan contento. Mi no por duna mi steun pa duna mas placa awor pa werkverschaffing. E argumento di Bestuurscollege ta masha bonita. Pero mi ta sospecha cu tin mas tras di e voorstel aki cu nos ta mira. Mi no ta contra pa duna mas placa pa werkverschaffing. Integendeel, Señor Presidente, si nos tin cu duna hopi mas, lo mi haci esey. Pero na e momento aki tin miljoen florin riba e begroting. Awor na februari Bestuurscollege ta pidi mas placa. Señor Presidente ta duel mi pero mi no por duna mi steun.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, het bevreemdt mij zeer, dat het Bestuurscollege in februari met een voorstel komt om meer geld te vragen voor de werkverschaffing, terwijl wij reeds een miljoen op de begroting hebben staan voor de werkverschaffing. Indien dit voorstel nou in juli of augustus werd gedaan, dan zou ik dat kunnen begrijpen, want dan zou er genoeg tijd geweest zijn om het geld te hebben uitgegeven.
Maar ik kan niet begrijpen, hoe het mogelijk is, dat het Bestuurscollege meer geld vraagt voor de werkverschaffing op deze laatste dag van februari.
Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp dat de verkiezingen voor de deur staan en dat er veel mensen zijn zonder werk en dat het nodig is om hen tevredente houden. Ik kan mijn steun niet geven om meer geld voor de werkverschaffing op het ogenblik.
Het argument van het Bestuurscollege is heel mooi. Maar ik denk dat er meer zit achter dit voorstel dan het oog reikt. Ik ben niet tegen om meer geld te geven voor de werkverschaffing. Integendeel, Mijnheer de Voorzitter, als wij veel meer moeten geven, dan zal ik het doen.
Maar op het ogenblik staat er reeds een miljoen gulden op de begroting. En nu vraagt het Bestuurscollege in februari om meer geld. Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij, maar ik kan mijn steun niet geven.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, wij juichen dit voorstel toe. op de eerste plaats houdt het in, dat de wensen van praktisch alle raadsleden, die hier naar voren gebracht zijn tijdens de behandeling van de begroting 1967, gerealiseerd worden, namelijk, het repareren van wegen en in de tweede plaats, omdat 150 mensen weer in dienst komen.
Het is onprettig telkens geluiden te horen van mensen die praten over zaken waar zij helemaal geen benul van hebben. De heer Anslijn zegt, dat er reeds een miljoen op de begroting staat, dus waarom moeten wij nu gelden voteren.
De heer Anslijn, exgedeputeerde, behoort toch te weten dat een miljoen op de begroting bedoeld is voor het hele jaar voor 500 mensen die nu in dienst zijn van de werkverschaffing, als dit miljoen verdeeld wordt, is het precies genoeg voor een jaar. Daarom heb ik begrepen, dat het Bestuurscollege extra kredieten aanvraagt om 150 mensen meer in dienst te nemen. Voor sommige mensen is dit moeilijk te begrijpen. Wij kunnen het hen niet kwalijk nemen, maar het is lastig wanneer zij over deze zaken spreken, want dan komt de hele Raad in verwarring. Onze fraktie steunt dit voorstel en wij zijn blij, dat weer 150 mensen in dienst zijn genomen, zelfs al is het om een klein inkomen te maken. Ik dank U.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij ook met dit voorstel verenigen, opdat 150 mensen werk kunnen krijgen. Echter, Mijnheer de Voorzitter, is het geen mooi geluid om nu reeds te horen dat 150 mensen weer bij de werkverschaffing zullen worden geplaatst, gedurende het begrotingsjaar 1967. Wij dachten dat vóór het afloop van dit begrotingsjaar of tenminste na een gedeelte daarvan wij reeds in de toestand zouden verkeren om mensen ergens anders te werk te te plaatsen.
Dit voorstel van het Bestuurscollege geeft ons te denken. Het geeft ons een beeld dat gedurende het begrotingsjaar 1967 in de economische toestand de werkloosheid op Aruba geen verandering is gebracht.
Ik wil mijn stem daaraan geven, Mijnheer de Voorzitter en tevens het Bestuurscollege verzoeken dat wanneer werk gegeven wordt, dat dat aan degenen, die werkelijk dat geld nodig hebben, gegeven wordt, ongeacht tot welke politieke partij men behoort en welke politieke kleur hij mocht hebben.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, met genoegen constateer ik dat men overgaat tot het repareren van de wegen. Het is hard nodig.
Mijnheer de Voorzitter, ik kan niet begrijpen, dat in twee maanden een bedrag van 1 miljoen gulden is opgeraakt.

Dit kan ik moeilijk begrijpen. Ik zou van het Bestuurscollege willen vernemen waarom het Bestuurscollege thans reeds een bedrag van f.180.000 aanvraagt voor de werkverschaffing en 150 extra werkkrachten. Ik ben blij, dat het Bestuurscollege aan meer mensen werkgelegenheid wil geven en met de aanstaande verkiezingen in zicht is het ook een noodzaak. Mijnheer de Voorzitter, ik zou naar voren willen brengen, dat het Bestuurscollege bij de tewerkstelling van deze mensen in acht neemt, dat degenen die het het meest nodig hebben ook in aanmerking komen voor eventuele aanstelling bij de werkverschaffing. Mijnheer de Voorzitter, nogmaals zou ik graag van het Bestuurscollege vernemen in hoeverre dit bedrag van 1 miljoen reeds is besteed. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, zoals de heer Finck heeft gezegd, kunnen wij dit voorstel van het Bestuurscollege toejuichen vooral wat betreft werkgelegenheid geven aan degenen, die op het ogenblik zonder werk zijn. Ik wil mij ook verenigen met de opmerking van de heer Eman, dat bij goedkeuring hiervan niet naar politieke kleur gekeken wordt.
Mijnheer de Voorzitter, weer moet ik terug gaan naar de vlugschriften van de heer Anslijn. Hij schrijft in zijn vlugschriften, "Our people are hungry, our people are without work, our people need work, our people need everything". Nu krijgt hij de kans om "our people" te helpen en nu zegt de heer Anslijn dat hij er tegen is. Ik vraag mij af wat voor mentaliteit wij in deze Eilandsraad hebben. Wij zijn degenen, die het Bestuurscollege verzocht hebben om verschillende wegen te repareren. De Arubaanse Volkspartij heeft het gevraagd, de Union Nacional Arubano heeft het gevraagd. Wij hebben dit ook gevraagd. De andere leden hebben dit verschillende malen naar voren gebracht. Nu komt het Bestuurscollege met een voorstel om dit bedrag dat over een jaar verspreid moet worden en de heer Anslijn zegt, ik kan mij daarmee niet verenigen. Is dit soms een "wega" (spel), Mijnheer de Voorzitter. Wij spreken hier over brood voor vaders en moeders, die het nodig hebben voor hun kinderen. Laat de heer Anslijn een eerlijke man wezen en dit voorstel steunen en geen flauwe kul uithalen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Het Bestuurscollege zal thans overgaan tot beantwoording in de eerste ronde. Het woord is thans aan de gedeputeerde van de werkverschaffing, de heer Falconi.

DE HEER A.FALCONI, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, en contestacion ariba loke señores Figaroa y Anslijn a trece padilanti mi kier a contesta cu e plaka aki cu worde pidi, ta pa pone un 150 hende mas na trabao den werkverschaffing, pa cumpli cu e deseo expresa door di hopi miembronan di Raad, esta pa drecha e camindanan den districtonan, cual camindanan ta den un estado deplorabel. E miljoen cu ya ta aproba den begroting ta e montante fiho pa e 500 hendenan di werkverschaffing di custumber. E montante cu ta worde pidi awor ta pa pone 150 hende mas na trabao, pa alivia na un manera chikito e problema di werkloosheid.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op hetgeen door de heren Figaroa en Anslijn naar voren werd gebracht wil ik als volgt antwoorden. Het geld dat thans wordt aangevraagd is bestemd om een 150-tal mensen aan het werk te stellen bij de werkverschaffing, om tegemoet te komen aan de wensen, uitgesproken door de raadsleden, dus om de wegen in de buitendistrikten, die in een erbarmelijke toestand verkeren, te herstellen. Het bedrag van een miljoen, dat reeds op de begroting staat is een vast bedrag bestemd voor de 500 mensen die in de regel werkzaam zijn bij de werkverschaffing.

Het bedrag dat thans wordt aangevraagd is om 150 mensen meer aan het werk te stellen om zodoende het probleem van de werkloosheid enigszins te verlichten.

DE HEER G.A.ODUBER, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou een paar leden willen antwoorden ten aanzien van vragen gesteld door hen of momenteel al de 1 miljoen op zou zijn. Verder vraagt de heer Figaroa hoeveel er al besteed is, indien de miljoen nog niet op is. Ik moet de raadsleden inlichten hierover en ik kan hen de verzekering geven, dat ten aanzien van de 1 miljoen die j.l. gevoteerd is voor de werkverschaffing op de begroting 1967 tot eind van deze maand ongeveer 2/12 besteed is. Het was niet in de bedoeling van het College om dit miljoen op te maken op kort termijn door een verhoging aan een aantal personen die bij de werkverschaffing enige bron van inkomen zouden kunnen genieten. Daarom juist heeft het Bestuurscollege met het voorstel aan de Raad gebracht gezien de omstandigheden van de wegen, gezien de vergrote noodzaak van het aanstellen van meer mensen voor dit soort werk om een suppletoire bedrag op te brengen voor het aanstellen van meer mensen van nog 150 mensen voor de werkverschaffing. Ik geloof, dat hiermee de financiele aspekten ongeveer gedekt zijn van de vragen van de raadsleden.

DE HEER W.C.ANSLIJN; Señor Presidente, manera Señor Finck a papia, e a papia manera hende cu cabes bashi. Mi no sa kiko ta tuma lugar.
E a menciona mi como ex-gedeputeerde. Pero pasobra mi ta ex-gedeputeerde, mi sa tur e movimento cu ta worde haci.
Señor Presidente, mi a bisa cu mi no tin nada contra pa duna mas placa si ta necesario. Pero mi mester haya bewijs cu werkelijk e ta necesario. Ta mi derecho como miembro di Raad aki pa duda cu awor na februari un miljoen florin ariba begroting pa werkverschaffing cu ta necesario pa nos bin awor pa vota pa mas placa.
Tocante e pamfleta cu Señor Chance a menciona, mi ta sigur cu e no ta manera esun cu e a pone su nomber bao di dje.
Tocante e opmerking di mi amigo Señor Falconi, mi ta comprende e tempo cu e ta den y mi ta comprende su standpunt. E tambe ta bringa duro pa su hendenan.
Bestuurscollege ta bisa mi cu hende ta sinti hamber y cu nan a pone e bedrag awor promer cu eleccion. Kiko nan ta haci despues di eleccion?
Si nan tin hamber awor nan lo no laga di tin hamber despues di eleccion pasobra hende lo mester tin hamber si nan no tin trabao. Mi ta sigur manera a socede caba, hopi hende ta bay cas despues di eleccion, si P,P.A. gana of si P.P.A. perde. E ta costumber pa hunga politiek y nos sa esey. Pero tur hende mester defende nan standpunt, p'esey mi ta comprende tur e cosnan aki. Ta derecho di e gedeputeerdenan pa trece nan argumento padilanti.
Señor Presidente atrobe mi ta bisa cu mi no tin nada contra pa duna e placa aki, pero mi mester haya bewijs cu e ta necesario. Awe nochi mi no ta steun e.

(Vertaling)

Mijnheer de Voorzitter, zoals de heer Finck zonet sprak, leek hij wel een leeghoofd. Ik weet niet wat er hier zoal om me heen omgaat.
Hij heeft mij genoemd als ex-gedeputeerde. Maar juist omdat ik ex-gedeputeerde ben, weet ik van al de wendingen af, die er zoal gemaakt worden.
Mijnheer de Voorzitter, ik zei, dat ik er niets op tegen heb om geld tegeven, wanneer dat noodzakelijk zou zijn. Maar ik moet het bewijs krijgen, dat het inderdaad noodzakelijk is. Het is mijn recht nu om als raadslid hier te twijfelen, dat nu in februari met een miljoen gulden op de begroting, het noodzakelijk is, dat wij voor meer geld stemmen.

Betreffende het pamflet, door de heer Chance genoemd, ben ik er zeker van dat het niet is zoals dat pamflet, waaronder hij zijn naam gezet heeft.
Wat betreft de opmerking van mijn vriend de heer Falconi, kan ik wel een en ander voor hem begrijpen, de tijd waarin hij nu verkeert en ook zijn standpunt.
Het Bestuurscollege zegt mij hier, dat de mensen honger hebben en dat zij dit bedrag nu hebben opgebracht om de mensen te helpen - nu drie maanden vóór de verkiezing.
Als die mensen nu honger hebben, dan zullen zij na de verkiezing ook wel honger hebben, want men moet wel honger hebben, als men geen werk heeft. Ik ben er zeker van, dat er veel mensen na de verkiezing naar huis zullen gaan, zoals dat reeds eerder gebeurd is, of de P.P.A. nu wint of verliest. Het is het goed recht van de gedeputeerden om hun argumenten naar voren te brengen.
Mijnheer de Voorzitter, ik zeg nogmaals, dat ik er niets op tegen heb om dit geld te geven, maar dat ik eerst bewijs moet krijgen, dat het noodzakelijk is. Vanavond steun ik het niet.

DE HEER C.A.EMAN: Mijnheer de Voorzitter, in verband met het verbeteren van de wegen, wil ik in het bijzonder de aandacht vragen van het Bestuurscollege voor de weg leidende van Hospitaalstraat, Seroe Blanco, Seroe Patrishi, Paradera, Babijn, Marawiel en Prikichi. Deze weg verkeert in een zeer slecht toestand en ik zou de betrokken gedeputeerde willen aanbevelen zijn aandacht aan deze weg te geven. Natuurlijk moeten vele andere wegen verbeterd worden, maar ik zou graag de toezegging willen hebben om voor deze weg voorrang te krijgen.

DE HEER F.D.FIGAROA: Mijnheer de Voorzitter, ik ben natuurlijk voor dat hiervoor een bedrag wordt opgebracht voor het scheppen van werkgelegenheid voor verschillende personen. Aan de andere kant komt het ons een beetje vreemd voor, dat het Bestuurscollege zo maar f.280.000,-- opbrengt zonder dekking voor deze additionele last.
Straks wanneer het afgelopen is dan hebben wij ongeveer f.600.000 op het tekort bij gebracht. Maar in verband met de werkverschaffing zou ik graag willen vernemen of het schriftelijk doorgegeven kan worden de vaste kern van 62 personen van de werkverschaffing. Welk deel van dit bedrag wordt uitbetaald aan deze mensen. Ik zou ook willen vernemen hoeveel het maandloon van deze mensen is. Dus het maandloon van de administratieve krachten, uurloon van een uitvoerder, uurloon van een gewone werker, uurloon van een bewaker en het uurloon van de foreman. Ik dank U.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, het spijt mij, maar mijn landgenoot de heer Anslijn weet niet wat rond hem gebeurt.
Wij hebben voor ons een brief, waarin duidelijk staat wat de reden zijn waarom dit geld gevraagd wordt. Het is voor de reparatie van wegen, vooral zandwegen. Nu komt het Bestuurscollege met de vervulling van een wens van deze Raad. Om deze wens te vervullen komt het Bestuurscollege met een voorstel aan deze Raad, zodat het Bestuurscollege over kan gaan tot uitvoering van dit besluit. Mijn vriend Anslijn reageert hier helemaal niet op, Mijnheer de Voorzitter, Hij zegt, dat ik bij Arbeidszaken moet gaan en daar moet informeren hoeveel mensen als werkloos zijn ingeschreven. Als de heer Anslijn dat wil, dan kan hij gerust morgenochtend bij de heer Suydon gaan en vragen hoeveel mensen zonder werk er ingeschreven zijn. Ik heb hierin geen interesse. Ik heb interesse dat dit aangenomen wordt. Maar, Mijnheer de Voorzitter, mijn vriend Anslijn ziet spoken dezer dagen en in alles wat het Bestuurscollege vraagt ziet hij politiek.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij, dat eindelijk de heer Anslijn wakker is geworden. Ik hoop, alhoewel het maar een paar maanden zal duren, dat hij toch doorgaat om voor belangen van het volk op te komen. Ik dank U.

DE VOORZITTER: Wij zijn hiermede gekomen aan het slot van de tweede ronde. Ik kan de heer Eman mededelen, dat de wegen, die hij daar genoemd heeft reeds de aandacht hebben van het Bestuurscollege. Wij hebben namelijk een onderzoek laten instellen door D.O.W. naar de toestand van de wegen. Dezelfde wegen die de heer Eman genoemd heeft staan reeds op onze prioriteitslijst. Die zijn dus een van de eerste wegen, die wij zullen verbeteren.
Ik kan de heer Figaroa mededelen, dat wij de gegevens, die hij gevraagd heeft over uurlonen en salarissen en dergelijke, hier niet tot onze beschikking hebben, maar de Sekretaris zal deze gegevens verzamelen en die dan beschikbaar stellen voor U ter inzage.
Ik geloof, dat wij hiermee kunnen volstaan wat betreft de algemene beschouwingen. Mag ik aannemen, dat alle leden akkoord gaan?

DE HEER E.R.FINCK: Ik wens hoofdelijke stemming, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Er wordt dus in stemming gebracht het verzoek van het Bestuurscollege om machtiging tot verhoging van het krediet voor de werkverschaffing op de begroting 1967 van f.1.000.000 tot f.1.280.000.

DE HEER W.C.ANSLIJN: Mijnheer de Voorzitter, mag ik mijn stem motiveren? Mi razon pakiko mi no ta vota pa e bedrag aki ta pasobra mi no ta accepta e argumento cu ta necesario pa tuma mas hende na trabao.
(Vertaling)
De redem waarom ik niet voor dit bedrag stem, is omdat ik het argument niet aanvaard, dat het noodzakelijk is om meer mensen aan het werk te nemen.

DE HEER C.A.EMAN: Ofschoon ik tegen werkverschaffing ben, wil ik, gezien de toestand van de huidige omstandigheden mijn stem geven, zodat deze 150 mensen een werkgelegenheid kunnen krijgen. Ik stem vóór.

Het voorstel wordt aangenomen met 14 stemmen vóór en 1 tegen.

Vóór stemden de leden: F.V.Lacle, L.V.Britten, L.A.I.Chance, E.R.Finck, A.Werleman, D.Flemming, M.Croes, C.A.Eman, F.D.Figaroa, L.Croes, J.U. Maduro, A.Falconi, I.S. de Cuba, D.Tromp.

Tegen stemde het lid: W.C.Anslijn.

17. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 februari 1967 betreffende de kosten leveringsprijzen van water en electriciteit. (Ag.no. 2288; bijlage 1 67 no. 18).

Op voorstel van het lid C.A.Eman, wordt dit stuk verwezen naar de huishoudelijke vergadering.

De Voorzitter sluit de openbare vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ....

De Gezaghebber,

De Sekretaris,